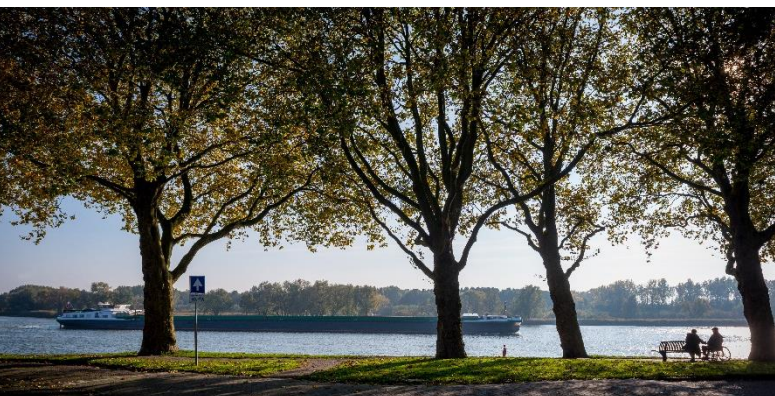

1^e Tussenrapportage 2023

Gemeente
Sliedrecht

Colofon

Gemeente Sliedrecht
Industrieweg 11
3361 HJ Sliedrecht

Informatie:
Tel. : 14 0184
e-mail: gemeente@sliedrecht.nl
www.sliedrecht.nl

juni 2023

Voorwoord

Inhoudsopgave

1 ALGEMEEN	5
1.1 Inleiding	6
1.2 Ontwikkelingen op hoofdlijnen	6
1.3 Opbouw en leeswijzer	6
2 SAMENVATTING	7
2.1 Grootste afwijkingen in 1e tussenrapportage	8
2.2 Overige ontwikkelingen	8
3 PROGRAMMA'S	9
3.1 Programma 1 – Samenleving	10
3.2 Programma 2 – Economie, onderwijs, sport en cultuur	17
3.3 Programma 3 – Ruimte	24
3.4 Programma 4 – Bestuur en organisatie	35
3.5 Programma 5 – Financiën van Sliedrecht	41
4 FINANCIEEL	44
4.1 Recapitulatieoverzicht programma's	45
4.2 Meerjarenperspectief	46

1

ALGEMEEN

1.1 Inleiding

Deze tussenrapportage gaat over het eerste kwartaal van het jaar met als peildatum 1 april 2023.

De tussenrapportage is ook bedoeld om u te informeren over afwijkingen in de voortgang van ons beleid. Het is immers alweer een tijdje geleden dat de begroting 2023 is opgemaakt. Per ambitie gaan we op speerpuntniveau in op specifieke knelpunten of afwijkingen. We doen dat zeker als de afwijking er mogelijk toe leidt dat we de ambitie niet, niet tijdig, niet in de gestelde kwaliteit of niet binnen de financiële kaders kunnen bereiken. Daar waar mogelijk laten we zien wat het gevolg van de afwijking is en welke bijsturing of actie we in dat geval ondernemen. Na de beleidsmatige rapportage volgt de toelichting op financiële afwijkingen groter dan € 25.000 op programmaniveau. Dit is conform BBV en de Financiële Verordening van Sliedrecht.

1.2 Ontwikkelingen op hoofdlijnen

De begroting 2023 inclusief de 1^e begrotingswijziging 2023 (het College Werk Programma) en de nota reserves en voorzieningen sluit op € 534.000 voordelig. De structurele effecten van de 2^e tussenrapportage 2022 worden verwerkt in de 1^e tussenrapportage 2023 en hebben een nadelig effect van € 93.000. De wijzigingen van de 1^e tussenrapportage 2023 laten in de jaarschijf 2023 een nadelig effect zien van € 363.000. Met het vaststellen van de begrotingswijziging bij deze eerste tussenrapportage 2023 komt het voorlopige resultaat 2023 uit op € 88.000 voordelig.

Samenvattend geeft de eerste tussenrapportage 2023 het volgende beeld:

Saldo primaire begroting 2023	V	1.336
1e begrotingswijziging 2023 (CWP)	N	1.260
Nota reserves en voorzieningen	V	468
Saldo 2023 voor 1e tussenrapportage 2023	V	534
Wijziging 2 ^e tussenrapportage 2022	N	93
Wijziging 1 ^e tussenrapportage 2023	N	363
Saldo 2023 inclusief 1^e tussenrapportage 2023	V	88

1.3 Opbouw en leeswijzer

In hoofdstuk 2 vindt u een managementsamenvatting. In hoofdstuk 3 rapporteren we per programma over de voortgang op de ambities uit de begroting. Daarnaast geven we in dit hoofdstuk per programma inzicht in de financiële afwijkingen.

Tenzij anders weergegeven, ronden we bedragen in de financiële tabellen af op € 1.000. Daarbij staat V voor 'per saldo voordeel' en N voor 'per saldo nadeel'. Een 'V' kan voortkomen uit lagere lasten of hogere baten ten opzichte van de begroting. Een 'N' kan zowel hogere lasten als lagere baten ten opzichte van de begroting betekenen.

2 SAMENVATTING

2.1 Grootste afwijkingen in 1e tussenrapportage

Grootste afwijkingen 1e Tussenrapportage 2023	2023	2024	2025	2026	2027
Noodopvang vluchtelingen Oekraïne	V 1.500				
Buiginkomsten	V 715				
Inburgeringsgelden	V 246				
Vrijval stelpost kapitaallasten vastgoed	V 203				
GR Dienst Gezondheid & Jeugd ZHZ	N 129				
Onderzoeken/maatregelen tbv onderhoudsstrategie rioolstelsel	N 147				
Overige mutaties	N 154	N 53	N 53	N 23	N 23
Netto effect loon- en prijsstijgingen	N 277	N 461	N 446	N 446	N 446
GR Sociaal	N 2.321				
Totaal grootste afwijkingen	N 363	N 514	N 499	N 469	N 469

Bovenstaande afwijkingen worden toegelicht in de desbetreffende programma's.

2.2 Overige ontwikkelingen

Er zijn een aantal investeringskredieten in 2023 of wijzigingen op al in een eerder stadium beschikbaar gestelde kredieten waarvoor wordt voorgesteld om deze ter vaststelling door de gemeenteraad in de 1e tussenrapportage op te nemen. Onder desbetreffende programma's worden de investeringen toegelicht. Er worden geen kredieten beschikbaar gesteld onder het mandaat van het college.

3

PROGRAMMA'S

3.1 Programma 1 – Samenleving

3.1.1 Kernopgave Veilig en Inclusief

Ook in 2023 zetten we in op een sterke sociale infrastructuur. We vinden het belangrijk dat inwoners voor zichzelf én voor elkaar zorgen. En wij zorgen voor een passend vangnet als er een steun in de rug nodig is.

3.1.2 Speerpunten om dit te bereiken

Om onze sociale structuur betaalbaar te houden en te kunnen blijven investeren in inclusieve en veilige buurten, hanteren we in 2023 - in lijn met het collegewerkprogramma - de volgende vier speerpunten:

- A. We maken werk van een veerkrachtige samenleving
- B. We verstevigen het 'normale leven' door verbinding aan te brengen tussen gezondheid, sport, welzijn en onderwijs
- C. We verstevigen de bestaanszekerheid en ontwikkelkansen van onze inwoners
- D. We maken werk van veilige en veerkrachtige buurten

We maken werk van een veerkrachtige samenleving

We brengen een maatschappelijke beweging op gang, waarbij problemen niet per definitie vanuit de 'zorgbril' worden bekeken, maar vanuit de brede context van onze samenleving. Er mogen verschillen zijn en 'het gewone leven' krijgt weer ruimte. Door niet onnodig te problematiseren, houden we de kosten binnen het sociaal domein beheersbaar en de kunnen we mensen die dat écht nodig hebben, de juiste ondersteuning blijven bieden.

We maken deze beweging samen met het onderwijs, professionals en vrijwilligers in het sociaal domein, de (sport)verenigingen, geloofsgemeenschappen, werkgevers én onze inwoners – een ieder die in Sliedrecht woont, werkt en recreëert. Het vraagt om aanpassing in communicatie, houding en gedrag en draagt ook bij aan een inclusieve samenleving.

De volgende uitgangspunten zijn leidend:

- We nemen ondersteuningsvragen serieus, maar problematiseren deze niet. We kijken naar wat wel kan, sluiten aan bij de draagkracht en nemen de verantwoordelijkheid en regie die inwoners zelf hebben niet over.
- We buigen de individuele benadering om naar een systeem- en contextgerichte benadering die gericht is op inclusiviteit en ruimte voor verschillen. De specifieke vraag van een inwoner in zijn/haar specifieke context is leidend.
- We zorgen voor onszelf en elkaar. Waar de draaglast onevenredig belast wordt, versterken we die draagkracht of ontlasten we het individu of het gezin. Daarmee kan er differentiatie ontstaan in te ontvangen ondersteuning. De gemeente heeft dus wel een zorgplicht, maar inwoners hebben geen recht op dezelfde zorg.
- Integraal ondersteuningsaanbod is ons uitgangspunt en doelgroepenbeleid is altijd tijdelijk.
- We bezien maatschappelijke ontwikkelingen en opgaven in de context van Sliedrecht. We bekijken dus altijd hoe groot een probleem voor Sliedrecht is of wat de impact is op Sliedrechtse inwoners. Is er een nieuwe aanpak nodig, dan wordt die zoveel mogelijk ingebed in of aanvullend georganiseerd op de lokale structuur.

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Voortgang 2023
We faciliteren en stimuleren het principe normaliseren	<ul style="list-style-type: none">▪ De voorbereidingen voor de organisatie van het symposium zijn gestart. Vanwege beperkte personele capaciteit kan dit symposium niet in het tweede kwartaal plaatsvinden.▪ In de accountgesprekken met maatschappelijke partners is het thema normaliseren onderwerp van gesprek.▪ Het principe normaliseren wordt als uitgangspunt gehanteerd binnen de werkwijze van het Bonkelaarhuis.
Een passend vangnet borgen voor inwoners die dat nodig hebben	<ul style="list-style-type: none">▪ Vanuit het expertteam passende hulp wordt gesignaleerd waar de hiaten in het aanbod zitten.▪ Vanuit het project passend jeugdhulplandschap wordt langs drie ontwikkellijnen gewerkt aan vliegwielpjecten t.b.v. de verbetering van trajectgerichte samenwerking, ambulante jeugdhulp en jeugdhulp met verblijf.▪ De pilot jeugdbeschermers naar de voorkant (Veilig Opgroeien is Teamwerk 2.0) is gestart per 1-1-2023.

We verstevigen het 'normale leven' door verbinding aan te brengen tussen gezondheid, sport, welzijn en onderwijs

Meestal helpen vitaliteit en veerkracht om makkelijker met incidenten en moeilijkere periodes in het leven om te gaan. Daarom verstevigen we onze preventieve inzet door welzijn steviger te verbinden met een gezonde leefstijl en voldoende bewegen/sporten. We doen dat niet alleen door de fysieke ruimte aantrekkelijker te maken voor een gezonde en actieve leefstijl, maar ook door sport/bewegen actiever in te zetten om (kwetsbare) mensen te laten participeren in de samenleving.

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Voortgang 2023
We stimuleren een gezonde leefstijl met voldoende beweging voor alle doelgroepen.	<ul style="list-style-type: none">• We zijn gestart met het opstellen van het plan van aanpak voor de Brede Spuk en de woonzorgvisie. Dit vraagt veel ambtelijke inzet waardoor aandacht voor andere speerpunt waardoor inzet op andere speerpunten minder is dan gewenst.• Het ontwikkelperspectief sportaccommodaties is opgesteld en gedeeld met onze partners. Tijdens een beeldvormende vergadering is dit toegelicht aan de gemeenteraad en andere belangstellenden.• Bij Waerthove is mede dankzij een bijdrage van de gemeente een beweegtuin en jeu de boulesbaan gerealiseerd.
We stimuleren ontmoeting en interactie tussen mensen om sociale netwerken te verstevigen.	<ul style="list-style-type: none">• Op dit moment ontbreekt het aan capaciteit om hier op een goede manier invulling aan te geven. In de gesprekken rondom het sportakkoord II en de GALA proberen we hier zoveel als mogelijk aandacht aan te geven.

We gaan de bestaanszekerheid en ontwikkelkansen van onze inwoners verstevigen

Bestaanszekerheid is een voorwaarde voor het leveren van een zinvolle bijdrage aan de samenleving en om te kunnen werken aan ontwikkeling. Daarbij is bestaanszekerheid niet alleen de zekerheid van voldoende en voorspelbaar inkomen. Ook de zekerheid betaalbaar te kunnen wonen, toegang te kunnen hebben tot betaalbare zorg en een financiële buffer op te kunnen bouwen voor onverwachte uitgaven zijn belangrijk. Het zijn noodzakelijke voorwaarden om de rust en ruimte te vinden die nodig is om je als mens te ontwikkelen en mee te doen in de samenleving. Juist in deze economisch onzekere tijd is het belangrijk oog te hebben voor financieel kwetsbare inwoners en het versterken van het toekomstperspectief.

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Voortgang 2023
Armoede is overdraagbaar. Daarom investeren we in onze kinderen, zodat ze maximale ontwikkelkansen krijgen aangeboden.	<ul style="list-style-type: none">• Het eerste Voorschools OT (VOT) heeft plaatsgevonden. Tijdens de zorgroute 0-4 jaar worden de ervaringen van de VOT met de betrokken partners geëvalueerd en is er aandacht voor verbinding tussen kinderopvang en zorg.• We zijn met het jongerenwerk in gesprek over doorontwikkeling van het jongerenwerk om hun positie en functie in het preventieve veld nog meer te versterken.• Sinds begin 2023 doen we mee met het programma Nu niet zwanger.
We bieden ondersteuning aan financieel kwetsbare inwoners.	<ul style="list-style-type: none">• Naar aanleiding van het rekenkamerrapport naar de effectiviteit van het gemeentelijk beleid op armoede en schuldhulpverlening is de Moskee uitgenodigd om deel te nemen aan het platform preventie armoede. Zij is toegetreden als agenda-lid van het platform.• Vanuit de afdeling communicatie is in samenwerking met het Bonkelaarhuis een communicatieplan opgesteld om de minima voorzieningen en de financiële hulp en dienstverlening onder de aandacht van inwoners te brengen om zo het niet-gebruik van voorzieningen te verminderen.• De maatschappelijke begeleiding van statushouders is gekoppeld aan de financiële hulp en ondersteuning. Zo worden statushouders in de eerste fase van huisvesting ook financieel begeleid om te voorkomen dat vanwege een gebrek aan financiële kennis en of het (financiële) systeem verkeerde keuzes worden gemaakt die leiden tot schuldenproblematiek.
We zetten in op participatie.	<ul style="list-style-type: none">• Herijking van het beleid op de participatiewet start medio Q2/Q3 en zal worden afgerond in 2024.• Met Drechtwerk zijn afspraken gemaakt voor het verruimen van het aanbod voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. Toeleiding naar deze leer- en ontwikkelplekken vindt plaats in overleg met de medewerker participatie van het Bonkelaarhuis en de betrokken bijstandsconsulent.• De medewerker participatie werkt aan een plan om groepsgewijze stageplaatsen te organiseren in aanvulling op het aanbod van de participatieplaatsen. Naar

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Voortgang 2023
	<p>verwachting zal dit medio Q2/Q3 in uitvoering worden gebracht.</p> <ul style="list-style-type: none">• In aanvulling op het regionale aanbod is de koppeling gemaakt tussen de maatschappelijke begeleiding van statushouders met de lokale medewerker participatie om zo meer statushouders toe te leiden naar vormen van participatieve activiteiten.

We maken werk van veilige en veerkrachtige wijken en buurten

Iedereen moet prettig en veilig kunnen samenleven. De ene wijk/buurt heeft op het gebied van veiligheid en leefbaarheid meer uitdagingen dan de andere. Dat heeft onder andere te maken met het type woningen, de bevolkingssamenstelling en de voorzieningen in een wijk. Daarom starten we in 2023 met wijkagenda's en zetten we samen met onze partners blijvend in op de veiligheid van onze wijken en buurten.

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Voortgang 2023
We stellen samen met inwoners, maatschappelijke partners en andere partijen wijk-/buurtagenda's op.	<ul style="list-style-type: none">• In het eerste kwartaal hebben we verschillende bestaande analyses en data verzameld en bestudeert. Tevens hebben we praktijkervaringen bij andere gemeenten opgehaald. We hebben gekeken welke type data relevant is en welke succesfactoren bij andere gemeenten zijn toegepast om te komen tot veilige en veerkrachtige wijken. We gaan deze vertalen naar kaders en randvoorwaarden om te komen tot een (bestuurlijke) opdracht. Parallel hieraan blijven we op verschillende manieren in gesprek en in verbinding met inwoners, maatschappelijke partners en andere partijen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het realiseren van fysieke projecten in de openbare ruimte.
We investeren blijvend in veilige wijken en buurten.	<ul style="list-style-type: none">• Repressief zetten we in op het sluiten van panden na constatering van feiten i.r.t. drugshandel en/of -productie.• Het terugdringen van middelengebruik vindt zowel preventief als repressief plaats. Preventief vanuit de werkgroep jeugd, alcohol en drugs waar diverse ketenpartners zijn aangesloten. Repressief vindt er samenwerking plaats d.m.v. controles i.s.m. o.a. politie (signalering), jongerenwerk (signalering) de NVWA (controle en afhandeling).• De aanpak jeugdoverlast wordt besproken op het periodiek COOS overleg. De cijfers in het Gezamenlijk Veiligheidsbeeld van de VAR laten een structurele daling zien van het aantal meldingen van jeugdoverlast.

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Voortgang 2023
	<ul style="list-style-type: none">• Buurtbemiddeling wordt voortgezet.• Zowel met ASVZ, als Yulius vindt periodiek bestuurlijk overleg plaats, waar ook de politie bij aansluit. Daarnaast is er op ambtelijk niveau overleg tussen ASVZ, politie en gemeente. Bij incidenten is er sprake van korte lijnen tussen voorgenoemde partijen, waardoor er snel en adequaat gehandeld kan worden.• De aanpak LAA is van start gegaan.• De gemeente heeft het oude politiebureau aan de Rijnstraat aangekocht en ontwikkelt samen met de VRZHZ een nieuwe brandweerkazerne. Binnen de VRZHZ vindt op korte termijn besluitvorming plaats welke onderdelen van de brandweerorganisatie (regiobreed) gevestigd zal worden in Sliedrecht.• Begin dit jaar is project Bondgenoten van start gegaan. In dit project werken politie en gemeente nauw samen met inwoners die een grote of specifieke achterban vertegenwoordigen in de Sliedrechtse samenleving. Hierdoor wordt geïnvesteerd in korte lijnen en een vertrouwensrelatie die in het geval van polarisatie of maatschappelijke onrust benut kunnen worden.• Ondernijning is één van de kernthema's in het nieuwe IVP 2023-2026. Er wordt gewerkt binnen drie pijlers; vergroten van de bewustwording, vergroten van de informatiepositie en inzet op signalen/casuisiek. Hierbij is integrale samenwerking essentieel. Om dit te borgen vindt iedere zes weken het integraal signaaloverleg ondernijning plaats. Daarnaast is op het focusthema watergebondenlocaties integraal samengewerkt om de risicomatrix watergebonden locaties in de vullen. Deze matrix geeft meer inzicht op de blinde vlekken i.r.t. dit thema en de aandachtslocaties.
We zetten in op het verstevigen van toezicht en handhaving.	<ul style="list-style-type: none">• Het boa-jaarplan is vastgesteld door het college en de inzet richt zich voornamelijk op de speerpunten zoals opgenomen in het Integraal Veiligheidsplan. Helaas lukt het, vanwege de krapte in de arbeidsmarkt en de stijgende prijzen, vooralsnog niet om de boa inzet in 2023 te verhogen. Er wordt continue gezocht naar mogelijkheden om de boa capaciteit te verhogen.

3.1.3 Overzicht van baten en lasten

Programma	Begroot 2023 voor 1e turap		Wijziging 1e turap		Begroot na 1e turap 2023	
Programma 1 Samenleving						
Lasten	N	41.095	N	6.582	N	47.677
Baten	V	8.598	V	5.861	V	14.458
Toevoeging in reserve		-		-		-
Onttrekking aan reserve		-		-		-
Geraamd resultaat programma 1	N	32.497	N	722	N	33.219

3.1.4 Financiële afwijkingen

Mutaties met saldo	LASTEN		BATEN		SALDO	
GR Sociaal	N	2.321			N	2.321
Noodopvang vluchtelingen Oekraïne	N	3.320	V	4.820	V	1.500
Buiginkomsten			V	715	V	715
Inburgeringsgelden	N	19	V	265	V	246
GR Dienst Gezondheid & Jeugd ZHZ	N	129			N	129
Huisvesting Drechtwerk Sliedrecht	N	60			N	60
Financiële steun Sociale Moestuin Sliedrecht	N	24	V		N	24
GR SOJ	N	22			N	22
Subtotaal mutaties met saldo	N	5.894	V	5.801	N	94
Neutrale mutaties	LASTEN		BATEN		SALDO	
Drechtwerk van programma 2	N	595			N	595
Extra capaciteit BOA's (Meicirc. 2022)	N	33			N	33
Crisisnoodopvang asielzoekers	N	60	V	60		0
Energietoeslag 2023						0
Minimabeleid Sliedrecht		0				0
Subtotaal mutaties zonder saldo	N	688	V	60	N	628
Totaal mutaties programma 1	N	6.582	V	5.861	N	722

Mutaties met saldo

GR Sociaal (Nadeel € 2.321.000)

Het nadeel voor Sliedrecht op basis van de begroting 2023 van de GR Sociaal bedraagt € 2.321.000. Dit wordt veroorzaakt door een stijging van de uitkeringslasten als gevolg van de verhoging van de uitkeringen met 10,2% (wettelijk minimumloon) en volumeontwikkeling, stijging van de kosten op WSW en beschut werk en kostenstijging op de Wmo als gevolg van loon- prijsontwikkelingen en autonome groei.

De stijging in kosten kan deels worden opgevangen door de verwachte hogere BUIG beschikking als gevolg van wettelijk minimumloon (WML) compensatie (€ 715.000). Deze compensatie vanuit het Rijk wordt bij de vaststelling van het definitieve budget in september 2023 verwacht. Daarnaast wordt een deel van de kosten opgevangen door de baten vanuit inburgeringsgelden (€ 246.000).

Noodopvang vluchtelingen Oekraïne (Voordeel € 1.500.000)

Voor 2023 is er een bijdrageverlening aangevraagd voor de bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne. Deze bedraagt € 4.786.610 voor de normbedragen op basis van 158 plekken en € 33.820 als bijdrage transitiekosten. Naar verwachting zal er conform het jaar 2022 (voordelig saldo € 2,2 mln) een voordelig saldo ontstaan op de noodopvang vluchtelingen Oekraïne. Rekening houdende met stijgende kosten van energie en beveiliging wordt een voorlopig voordelig saldo ingeschat van € 1.500.000.

BUIG inkomsten (Voordeel € 715.000)

Zie de toelichting onder de GR Sociaal.

Inburgeringsgelden (Voordeel € 246.000 structureel)

De inkomsten conform de beschikking voor inburgeringsgelden worden in de begroting verwerkt.

Herziene Begroting 2023 GR Dienst Gezondheid & Jeugd exclusief SOJ (Nadeel € 128.619)

De begroting voor het jaar 2023 is in het eerste kwartaal van 2022 opgesteld. De indexatie die daarbij is toegepast, is conform regionale afspraken, gebaseerd op de septembercirculaire 2022.

Sindsdien zijn er exogene ontwikkelingen geweest (oorlog Oekraïne) waardoor de inflatie aanzienlijk is toegenomen. Dit heeft ook zijn weerslag gehad in de Cao-onderhandelingen waarin tussen de VNG, de WSGO en de vakbonden een akkoord is bereikt. Gelet op deze ontwikkelingen is een herziening van de begroting 2023 noodzakelijk.

Huisvesting Drechtwerk Sliedrecht (Nadeel € 60.000)

Op 15 november 2022 is uw raad geïnformeerd over de huisvestingssituatie van de sociale werkvoorzieningen binnen de gemeente Sliedrecht. Door het college is besloten om een structurele bijdrage te leveren in de kosten van de huur voor een nieuwe werklocatie voor de sociale werkvoorziening.

Financiële steun Sociale Moestuin Sliedrecht (Nadeel € 24.000)

De stichting verkeert vanwege tegenvallende inkomsten en stijgende lasten in financieel zwaar weer. Gezien de maatschappelijke waarde van de Sociale Moestuin heeft het college besloten om haar éénmalig te ondersteunen zodat zij de tijd en ruimte heeft haar exploitatie op orde te brengen.

GR Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) (Nadeel € 21.555)

Voorstel is om conform de herziene begroting van de GR DG&J de lasten in de begroting 2023 met € 21.555 te verhogen.

Neutrale mutaties

Drechtwerk (Neutraal € 595.000)

Per 1 januari 2023 is GR Drechtwerk ingevlochten in de GR Sociaal. Om deze reden wordt voorgesteld om de begrote kosten met betrekking tot GR Drechtwerk binnen Programma 2 structureel over te hevelen naar Programma 1.

Extra inzet BOA's (Neutraal € 33.000)

Vanuit het Rijk zijn extra middelen vrijgemaakt voor handhaving en veiligheid. De betreffende middelen worden ingezet voor extra inzet van BOA's. Het budget staat geraamd op een stelpost in programma 5.

Crisisnoodopvang asielzoekers (Neutraal € 60.000)

In 2021 is er in het Gemeentekantoor ruimte gecreëerd voor crisisnoodopvang asielzoekers. Hiervoor worden kosten welzijnswerk, vervoerskosten en kosten voor klein onderhoud gemaakt. Vanuit het Rijk is toegezegd dat gemeenten hiervoor worden gecompenseerd. Het is echter nog onduidelijk in welke vorm dit zal gebeuren en is voorsnog een risico voor de gemeente.

Energietoeslag 2023 (P.M. Neutraal)

Het Rijk heeft bekend gemaakt dat gezinnen met een inkomen tot 120% van het wettelijk sociaal minimum ook in 2023 een Energietoeslag uitgekeerd zullen krijgen. Het Rijk heeft besloten om de middelen voor de Energietoeslag 2023 in twee delen aan gemeenten uit te keren. In de decembercirculaire 2022 is voor dit doel al € 559.000 aan gemeente Sliedrecht uitgekeerd. Het restant volgt bij de meicirculaire 2023.

Minimabeleid Sliedrecht (Neutraal € 5.000)

In het minimabeleid is opgenomen dat een bedrag van € 5.000 wordt toegevoegd aan de lokale middelen voor het ondersteunen van kinderen die niet deel kunnen nemen aan een kinderfeestje. Dit wordt binnen het programma gedekt.

3.2 Programma 2 – Economie, onderwijs, sport en cultuur

3.2.1 Kernopgave Ondernemend en betrokken

Ondernemend en betrokken zijn zit diepgeworteld in Sliedrecht. Binnen onze samenleving doen mensen veel zelf. Daar zijn we niet alleen trots op, we hebben ook de ambitie dat verder te versterken. Bijvoorbeeld door het borgen van de vitale economie en het levendig centrum. De rode draad daarin is verbinden, organiseren en promoten.

Sliedrecht is een ondernemersdorp pur sang. Verschillende Sliedrechtse bedrijven, met name die in de maritieme sector en de aanverwante maakindustrie, zijn actief over de hele wereld en bieden werk aan veel Sliedrechtse. Ook de vele zorginstellingen, de detail- en groothandel en de ondernemers in het centrum leveren een grote bijdrage aan Sliedrechts vitale economie. De lokale en regionale arbeidsmarkt is cruciaal: het lokale en regionale bedrijfsleven heeft immers behoefte aan gekwalificeerd personeel. Niet voor niets werken onderwijs en bedrijfsleven nu al samen aan een goede aansluiting van het onderwijs op het werk dat gedaan moet worden. Deze manier van werken borgen we graag voor de toekomst en waar mogelijk voegen we kwaliteit toe. Er ligt lokaal een belangrijke opgave om sterker in te zetten op het kapitaliseren van de maatschappelijke waarde van de Sliedrechtse bedrijven. Als we onze inwoners maximale kansen willen bieden, is het belangrijk een nog sterker appel te doen op de maatschappelijke verantwoordelijkheid van die bedrijven. We willen ze actiever en persoonlijker benaderen en verleiden tot het bieden van onder andere stage-, leer- en participatieplaatsen. Daarmee kunnen we bijgedragen aan de maatschappelijke opgaven zoals opgenomen in het programma 'Veilig en Inclusief Sliedrecht', waarin onder andere het verhogen van de participatie van onze inwoners richting de arbeidsmarkt centraal staat. (zie 3.1).

Natuurlijk houdt een gunstig ondernemingsklimaat ook in dat er voldoende ruimte is voor bedrijven. En dat bedrijven op de juiste plek gevestigd zijn. Ook een goede uitstraling van de terreinen en het centrum zijn daarbij van groot belang. Deze uitgangspunten zijn terug te vinden in de kernopgave ruimtelijke vernieuwing en zijn onlosmakelijk verbonden met het bedrijvenbeleid en het vestigingsklimaat. Ze moeten dan ook in samenhang gezien worden.

3.2.2 Speerpunten om dit te bereiken

We gaan in 2023 voor de volgende vijf ambities vanuit het raamwerk van het collegewerkprogramma (CWP):

- A. We hebben in 2026 samen met ondernemend Sliedrecht uitvoering gegeven aan de Economische Visie
- B. We hebben in 2026 een stap vooruitgezet in optimaal ruimtegebruik voor bedrijven
- C. In 2026 bruisen de winkelgebieden in Sliedrecht en zijn ze (nog) verder opgeknapt
- D. In 2026 is ons lokale onderwijs verstevigd in aansluiting op maatschappelijke- en arbeidsmarktontwikkelingen
- E. In 2026 staan er sterke samenwerkingsstructuren van ondernemers, (sport)verenigingen en maatschappelijke organisaties. Samen hebben ze een passend aanbod van voorzieningen gecreëerd en is de bekendheid hiervan vergroot

We hebben in 2026 samen met ondernemend Sliedrecht uitvoering gegeven aan de Economische Visie

Samen met de ondernemers stelden we een nieuwe Economische Visie 2021-2030 op die tal van ambities bevat om de lokale economie nog beter te laten functioneren. Uitgangspunt is de algemene versterking van het vestigingsklimaat. Prioritaire thema's zijn vitale werklocaties en slim ruimtegebruik, innovatie, verduurzaming en digitalisering, arbeidsmarkt-onderwijs en bereikbaarheid.

De visie én de ondernemers vragen voor de nieuwe collegeperiode niet om nieuwe plannen, maar om uitvoering. We realiseren daarom de volgende zaken.

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Voortgang 2023
We zetten per 2023 een gemeentebreed ondernemersfonds op, voor en door ondernemers.	<ul style="list-style-type: none">• Nadat eind 2022 de besluitvorming is afgerond en de stichting ondernemersfonds Sliedrecht is opgericht, is begin 2023 het ondernemersfonds opgestart. In maart is het convenant getekend tussen de stichting en de gemeente en in april is het platform gevormd waarbinnen het ondernemersfonds de plannen gaat maken om te investeren in Sliedrecht. Ook zijn in het eerste kwartaal van 2023 al trajecten opgestart om vanuit het ondernemersfonds te komen tot collectieve beveiliging en gebiedsbeheer van bedrijventerreinen (parkmanagement). Als gemeente zijn we hier als partner van het ondernemersfonds bij betrokken.
In samenwerking met onze regio (via DEAL) hebben we als gemeente actief accountmanagement richting Sliedrechtse bedrijven.	<ul style="list-style-type: none">• Aanvullend op het reguliere accountmanagement voor alle Sliedrechtse bedrijven hebben we in de eerste helft van 2023 nauw samengewerkt met DEAL voor het relatiebeheer met enkele strategische en Sliedrecht-overstijgende bedrijven.• In regionaal verband hebben we in de eerste helft van 2023 gewerkt aan een nieuwe vorm van aanvullend regionaal strategisch accountmanagement, zodat dit vanaf uiterlijk 2024 ook officieel belegd kan worden.
We werken aan verduurzaming van de Sliedrechtse bedrijventerreinen.	<ul style="list-style-type: none">• In 2023 werken we met private partners aan een Green Deal waarin een business case wordt uitgewerkt voor duurzame energieopwekking en -mobiliteit op Sliedrechtse bedrijventerreinen. Hiervoor is eind maart een Green Deal ondertekend door de gemeente en de betrokken private partijen. De raad is hierover per CIB geïnformeerd.
In de Smart Delta Drechtsteden zetten we ons actief in op innovatie en versterking van het maritieme cluster.	<ul style="list-style-type: none">• In de eerste maanden van 2023 hebben we actief meegeschreven aan de herijking van de Groeiagenda 2030 en de daaruit voortvloeiende opdrachten aan de regiopartners, waarbinnen ook de thema's innovatie en het maritieme cluster een prominente rol hebben gekregen.

We hebben in 2026 een stap vooruitgezet in optimaal ruimtegebruik voor bedrijven

Ruimte is schaars. Daarom moeten we slim opgaan met de werklocaties die we hebben. We moeten ze optimaal benutten en de kwaliteit ervan verhogen. Omdat we het de komende jaren nog moeten doen met de bestaande bedrijventerreinen, maken we werk van (her)ontwikkeling van de laatste braakliggende (private) locaties, zowel aan de oevers als landinwaarts. Verder brengen we samen met bedrijven in kaart waar bedrijfsruimte te kort is of juist overschot bestaat, zodat we kunnen woekeren met de ruimte die er wel is. Tegelijkertijd koersen we voor de toekomst op het toevoegen van bedrijfsruimte op de locatie van de huidige sportvelden.

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Voortgang 2023
We realiseren parkmanagement en gebiedsbeheer op alle Sliedrechtse bedrijventerreinen.	<ul style="list-style-type: none">• Begin 2023 heeft het nieuwe ondernemersfonds hiervoor een traject opgestart; als gemeente zijn we hierbij als partner betrokken en faciliteren we de invoering van parkmanagement c.q. gebiedsbeheer voor alle bedrijventerreinen in Sliedrecht.
We zetten in op (her)ontwikkeling van verouderde terreinen of niet-ontwikkelde locaties.	<ul style="list-style-type: none">• In de eerste helft van 2023 hebben we met ROM-D ingezet op twee locaties in Sliedrecht ten behoeve van (her)ontwikkeling.
We bereiden de ontwikkeling van Stationspark III voor inclusief een strategisch uitgiftekader.	<ul style="list-style-type: none">• Het opstellen van een strategisch uitgiftekader op voor Stationspark III samen met onze regiopartner DEAL volgt later in 2023, mede afhankelijk van de voortgang van het ruimtelijke project.

In 2026 bruisen de winkelgebieden in Sliedrecht en zijn ze (nog) verder opgeknapt

De afgelopen jaren is al veel werk gestoken in het versterken van de drie grotere winkelgebieden in Sliedrecht: het Burgemeester Winklerplein, de Kerkbuurt en de Woonboulevard. Die opgave is echter nog niet af en vraagt ook de komende jaren nog volle aandacht.

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Voortgang 2023
Structureel centrummanagement op de Kerkbuurt	<ul style="list-style-type: none">• Per 2023 is de opdrachtverlening voor het centrummanagement overgedragen aan de Ondernemersvereniging Kerkbuurt. De vereniging ontvangt hiervoor een aanvulling op de opbrengst van de reclamebelasting.
De Leeghwaterstraat als hoofdstraat van de Woonboulevard wordt opgewaardeerd.	<ul style="list-style-type: none">• In de eerste helft van 2023 is de scope en opdracht van het civiel project concreet gemaakt. Gelijktijdig met de rioolvervanging zal de Leeghwaterstraat worden heringericht conform het reeds opgestelde voorlopig ontwerp (VO).• In de 2e helft van 2023 wordt een aanvullend krediet aangevraagd voor deze 'herinrichting'. Aansluitend volgt nadere technische uitwerking en helderheid over de uitvoering van het project.

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Voortgang 2023
We geven verder uitvoering aan de herontwikkeling van het Burgemeester Winklerplein.	<ul style="list-style-type: none">• We voeren gesprekken over de feitelijke en juridische belemmeringen van de overeenkomst.

In 2026 is ons lokale onderwijs versterkt, in aansluiting op maatschappelijke- en arbeidsmarktontwikkelingen

Als gevolg van technologische, sociaal culturele en economische ontwikkelingen verandert de vraag naar arbeid voortdurend. Verder neemt de vraag naar arbeidskrachten de komende jaren alleen maar verder toe. Daarom is het belangrijk te zorgen voor een krachtige onderwijs-arbeidsmarktstructuur. Dat start bij goed onderwijs, maar vraagt ook om een goede aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt, gericht op inclusie en een leven lang leren.

Niet alleen ontwikkelingen van de arbeidsmarkt hebben invloed op (de invulling van) het onderwijs. Ook maatschappelijke ontwikkelingen, als de beweging naar inclusief onderwijs en onderwijs aan nieuwkomers hebben hun invloed. We blijven hier samen met het onderwijs vorm aan geven.

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Voortgang 2023
We hebben zicht op onze toekomstige opgave voor onderwijshuisvesting	<ul style="list-style-type: none">• We stellen een nieuwe Integraal Huisvestingplan Onderwijs (IHP) op. Dit IHP wordt vormgegeven aan de hand van de kaders die in januari beeldvormend besproken zijn met de Raad. Er is een opdrachtbrief geschreven voor een offerteaanvraag onder adviesbureaus met expertise over onderwijshuisvesting. De oplevering van het IHP wordt verwacht in Q4 2023.
We zetten in op het kapitaliseren van de maatschappelijke waarde van bedrijven voor Sliedrecht	<ul style="list-style-type: none">• We versterken de publiek private samenwerking door het koppelen van het Werkgeversservicepunt, sociale werkvoorziening Drechtwerk, Sociale Dienst Drechtsteden en het Bonkelaarhuis aan bedrijven. Zo faciliteren we de koppeling tussen werkgevers, werkzoekenden en inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt.• Tijdens bedrijfsbezoeken zijn onze sociale ambities nadrukkelijk onderdeel van gesprek. Doel daarvan is het aantal lokale stage- en leerwerk- en participatieplekken bij bedrijven te vergroten.• We zoeken regionale samenwerking voor het versterken van de onderwijs-arbeidsmarktstructuur en sluiten aan bij initiatieven die een bijdrage leveren aan onze lokale onderwijs-arbeidsmarktstructuur

In 2026 staan er sterke samenwerkingsstructuren van ondernemers, (sport)verenigingen en maatschappelijke organisaties. Samen hebben ze een passend aanbod van voorzieningen gecreëerd en is de bekendheid hiervan vergroot

Sport, cultuur en recreatie zijn de sociale bindmiddelen van een samenleving. Sportieve, culture en recreatieve voorzieningen, activiteiten en initiatieven zorgen niet alleen voor reuring in ons dorp, maar zorgen er ook voor dat inwoners mee kunnen doen en elkaar kunnen ontmoeten. Hiermee draagt het bij aan de veerkracht van de samenleving. Participatie binnen een vereniging, initiatief of voorziening zorgt niet alleen voor een (potentieel) sociaal netwerk. Het is ook een plek om levenslessen op te doen waar je de rest van je leven wat aan hebt. Sociale interactie, talentontwikkeling, afspraken nakomen en verantwoordelijkheid nemen bijvoorbeeld. Daarom faciliteren we de samenwerking tussen cultuur-, sport- en recreatiepartijen, zodat er nieuwe initiatieven en nieuw aanbod ontwikkeld kan worden. Verder hechten we er belang aan dat zoveel mogelijk mensen bekend zijn met het aanbod in Sliedrecht.

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Voortgang 2023
We blijven culturele organisaties en sportverenigingen ondersteunen om (meer) samen te werken en in gezamenlijkheid initiatieven te ontplooiën en de bekendheid hiervan te vergroten.	<ul style="list-style-type: none"> Er is gestart met de voorbereidingen voor het herijken van het Lokaal Sportakkoord. In samenwerking met de bibliotheek is gestart met 'Sliedrecht leest voor'. Met dit project wordt een lokale structuur opgezet waarin anderstalige ouders ondersteuning krijgen in hun meertalige opvoeding door middel van voorlezen.
We verbinden sport, cultuur en recreatie met een veilig en inclusief Sliedrecht en ruimtelijke ontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> Er is een behoefteonderzoek uitgevoerd naar een nieuw zwembad in Sliedrecht. Tijdens een beeldvormende vergadering is dit toegelicht aan de gemeenteraad en andere belangstellenden.
We faciliteren de ontwikkeling van de Wonders of Water Experience van het Nationaal Baggermuseum, met aandacht voor kansen op recreatief, economisch en educatief gebied.	<ul style="list-style-type: none"> In het eerste kwartaal van 2023 hebben we als gemeente regelmatig gesproken met het Baggermuseum over de voortgang.
Gemeentelijk vastgoed wordt benut om de beleidsmatige doelstellingen van Koers 2030 te realiseren.	<ul style="list-style-type: none"> Geen ontwikkelingen

3.2.3 Overzicht van baten en lasten

Programma	Begroot 2023 voor 1e turap	Wijziging 1e turap	Begroot na 1e turap 2023
Programma 2 Economie, onderwijs, sport en cultuur			
Lasten	N 8.956	N 377	N 9.333
Baten	V 2.518	V 281	V 2.799
Toevoeging in reserve	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-
Geraamd resultaat programma 2	N 6.438	N 96	N 6.535

3.2.4 Financiële afwijkingen

Mutaties 2e Turap 2022	LASTEN		BATEN		SALDO	
Huuropbrengsten sportaccommodaties			N	61	N	61
Subtotaal mutaties 2e Turap 2022		0	N	61	N	61
Mutaties met saldo	LASTEN		BATEN		SALDO	
Vrijval stelpost kapitaallasten vastgoed	V	203		0	V	203
Leerlingenvervoer	N	195			N	195
Advies aanbesteding zwembad de Lockhorst	N	30			N	30
Subtotaal mutaties met saldo		N 22		0	N	22
Neutrale mutaties	LASTEN		BATEN		SALDO	
Drechtwerk naar programma 1 SDD	V	595			V	595
Energiekosten	N	608			N	608
Onderwijsachterstandenbeleid	N	342	V	342		0
Subtotaal neutrale mutaties		N 355	V	342	N	13
Totaal mutaties programma 2		N 377	V	281	N	96

Mutaties 2^e Turap 2022

Voor een toelichting verwijzen wij u naar het boekwerk van de 2e Turap 2022.

Mutaties met saldo

Vrijval stelpost kapitaallasten vastgoed (Voordeel € 202.560)

De investeringen die worden gedekt uit de stelpost kapitaallasten vastgoed zijn nog niet afgerond waardoor de kapitaallasten vrijvallen ten gunste van het resultaat.

Leerlingenvervoer (Nadeel € 195.000 in 2023, € 244.000 in 2024, € 229.000 ingaande 2025)

Voor indexering van vervoerskosten wordt de NEA index gehanteerd. Deze is met 13,7% in 2023 historisch hoog. Het aantal leerlingen in het vervoer is vorig kalenderjaar met 12% toegenomen. De indexatie zorgt in combinatie met de groei van het vervoer voor een forse kostentoeename. Door de landelijke groei van het speciaal onderwijs is de verwachting dat in 2023 het leerlingenvervoer verder zal toenemen. Daarnaast is door het wegvallen van 1 van de vervoerders in het najaar van 2022 tijdelijk een minder gunstig vervoerscontract gesloten. In het vervoer zijn tenslotte minder gunstige combinaties in ritten te maken door veranderde schooltijden.

Advies aanbesteding zwembad De Lockhorst (Nadeel € 30.000)

Via collegebesluit op 13-12-2022 is besloten om de exploitatie van zwembad de Lockhorst vanaf 1 januari 2024 opnieuw aan te besteden. Om ervoor te zorgen dat de aanbesteding van het zwembad goed verloopt, is aan een adviesbureau de opdracht gegeven het traject te begeleiden.

Neutrale mutaties

Drechtwerk (Neutraal € 595.000)

Zie de toelichting in programma 1.

Onderwijsachterstandenbeleid (Neutraal € 342.000)

Op basis van de beschikking voor 2023 worden de budgetten opgehoogd.

Energiekosten (neutraal)

De budgetten inzake energiekosten zijn opgehoogd. De dekking hiervan komt uit de stelpost energiekosten zoals opgenomen in programma 5. De energiekosten hebben betrekking op meerdere programma's en worden toegelicht in programma 5.

3.2.5 Investerings

Project de Lockhorst (€ 825.000 verlaging)

Zoals opgenomen in de CIB Scopewijziging instandhoudingstermijn De Lockhorst (22 december 2022) wordt voorgesteld het investeringskrediet voor het project de Lockhorst te verlagen met € 825.000, dit zorgt voor een verlaging van de structurele kapitaallasten met € 21.000 in 2024. De stelpost kapitaallasten voor vastgoed valt voor € 21.000 minder vrij ten gunste van het resultaat waardoor er geen effect is op de begroting.

Het restant van de stelpost kapitaallasten (€ 150.520) blijft beschikbaar voor de dekking van de kredieten voor de herinrichting van het Raadhuis en het Gemeentekantoor.

Renovatie pand Elektra/Stationsweg 4 (€ 431.000)

Zoals opgenomen in CIB Renovatie Stationsweg 4 stand van zaken wordt voorgesteld het investeringskrediet van de Renovatie Stationsweg 4 te verhogen met € 431.000, dit zorgt voor een verhoging van de structurele kapitaallasten met € 14.000 in 2024. De stelpost kapitaallasten voor vastgoed valt voor € 14.000 vrij ten gunste van het resultaat waardoor er geen effect is op de begroting.

Het restant van de stelpost kapitaallasten (€ 150.520) blijft beschikbaar voor de dekking van de kredieten voor de herinrichting van het Raadhuis en het Gemeentekantoor.

3.3 Programma 3 – Ruimte

3.3.1 Kernopgave Ruimtelijke Vernieuwing

In Koers 2030, ons ambitiesdocument uit 2020, is een toekomstbeeld van Sliedrecht geschetst waarbij we werken aan een inclusiever, mooier en levendiger Sliedrecht. We doen dat door woningen te bouwen en vernieuwen in een nieuw te ontwikkelen wijk boven het spoor (Sliedrecht Noord) en via binnenstedelijke herstructurering (met name Sliedrecht Oost). In het kielzog van woningbouw is niet alleen het toevoegen van verbindingen en ontsluitingen van groot belang, maar ook het creëren van ruimtelijke kwaliteit via parkachtige groenstructuren. Klimaatadaptatie is daar belangrijk bij, net als beheer en onderhoud. Ook de energietransitie en het versterken van het vestigings- en ondernemersklimaat spelen een grote rol.

Binnen het sociaal domein ligt de focus op verder bouwen aan de sociale infrastructuur, veiligheid en het benutten van de kracht van de samenleving. Dat laatste punt is cruciaal omdat samenwerken de sleutel tot succes is. We hebben onze inwoners, ondernemers, het maatschappelijk middenveld en onze regionale partners dan ook heel hard nodig om de ambities te kunnen realiseren.

3.3.2 Speerpunten om dit te bereiken

We gaan in 2023 uit van de volgende vijf ambities:

- A. Op basis van het Programmaplan en de Omgevingsvisie hebben we in 2026 de noodzakelijke voorbereidingen getroffen en de eerste projecten gerealiseerd voor de ruimtelijke vernieuwingsopgave
- B. We voegen ruimtelijke kwaliteit toe voor een gezonde en aantrekkelijke woonomgeving
- C. We maken Sliedrecht duurzaam
- D. We verduurzamen de mobiliteit in Sliedrecht en daarbij heeft de fiets(infrastructuur) prioriteit
- E. In 2026 is er vanuit provincie en rijk draagvlak om Sliedrecht Noord te ontwikkelen en hebben we voldoende fondsen voor de uitvoering van het Programmaplan, de energietransitie en de bereikbaarheidsopgave in de periode 2026-2030

Op basis van het Programmaplan en de Omgevingsvisie hebben we in 2026 de noodzakelijke voorbereidingen getroffen en de eerste projecten gerealiseerd voor de ruimtelijke vernieuwingsopgave

Met het Programmaplan en de Omgevingsvisie zijn de lijnen en uitgangspunten voor de kernopgave ruimtelijke vernieuwing uitgezet. Vanuit het Programmaplan staan de doelen van binnenstedelijke herstructurering in Sliedrecht Oost, de realisatie van Sliedrecht Noord en de realisatie van een nieuwe verbinding met Sliedrecht Noord over de A15/Spoor centraal. De komende bestuursperiode willen we die doelen en de daarbij horende uitgangspunten rondom bijvoorbeeld kwaliteit, bereikbaarheid en duurzaamheid via een integrale werkwijze verder brengen. Daarbij is het nodig de samenhang tussen deze doelen én met de andere kernopgaven scherp te houden. De fysieke en sociale infrastructuur zijn immers nauw met elkaar verbonden en beïnvloeden elkaar.

De komende jaren zetten we in Sliedrecht vol in op ruimtelijke vernieuwing. Het gaat dan bijvoorbeeld om het woningbouwprogramma, de kwaliteit van de buitenruimte en de ontmoetingsplekken. We willen die ontwikkelingen echter ook ten behoeve van de sociale infrastructuur benutten. Omdat we bij ruimtelijke projecten als herstructurering of de aanleg van een warmtenet veel in contact komen met mensen, ligt ervanuit 'signalering en preventie' ook een kans om goede verbindingen te leggen tussen het fysieke en het sociale.

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Voortgang 2023
We maken een ontwikkelstrategie om tot een gebalanceerd woningbouwprogramma te komen voor de bouw van 2.500 woningen tot 2040.	<ul style="list-style-type: none">• We stellen een ontwikkelstrategie op voor Sliedrecht-Noord en -Oost op basis van het Programmaplan.• De maatschappelijke adviesgroep (MAG) zorgt voor de afstemming en het draagvlak met belanghebbende en geeft gevraagd en ongevraagd advies over het programma ruimtelijke vernieuwing.• We werken onze ambities verder uit met de partners. Zo zetten we de samenwerking voort met marktpartijen via een gezamenlijke haalbaarheidsstudie voor Sliedrecht-Noord en wordt de binnenstedelijke herstructurering in samenwerking met Tablis verder uitgewerkt. Wat hopelijk tot vervolgovereenkomsten zal worden uitgewerkt. Parallel hieraan gaan we met belanghebbende in gesprek voor de uitwerking van de Noord-zuid verbinding.• Er is een sterke behoefte aan flexibele woonvormen voor spoedzoekers. Dat geldt zowel voor woonruimte als voor flexibele woonvormen. In 2023 werken we concrete plannen uit samen met externe partijen zoals Tablis Wonen.• In 2024 moet iedere gemeente een woonzorgvisie hebben met een analyse van de woon-, zorg- en ondersteuningsbehoefte van aandachtgroepen. In 2023 geven we samen met Tablis Wonen en zorgorganisaties inhoud aan deze visie.
Sliedrecht Oost: vernieuwing via meerjarig schuifplan	<ul style="list-style-type: none">• Op basis van de haalbaarheidsstudie uit de intentiefase sluiten we een samenwerkingsovereenkomst met Tablis Wonen en/of een nader te bepalen marktpartij.• We werken aan het participatieproces en bereiden de projectontwikkeling voor van een aantal deelgebieden.
Sliedrecht Noord: publiek-private samenwerking	<ul style="list-style-type: none">• Samen met marktpartijen wordt een haalbaarheidsstudie uitgevoerd en toegewerkt naar eventuele vervolgovereenkomsten.• Op basis van de uitkomsten van de haalbaarheidsstudie zal er toegewerkt worden naar een masterplan.
We zetten ons beleidsinstrumentarium proactief in voor de ruimtelijke vernieuwingsopgave.	<ul style="list-style-type: none">• We vernieuwen het grondbeleid en het kostenverhaal om een eerlijke verdeling van kosten en opbrengsten te garanderen.• We maken een verdichtingsvisie voor de binnenstedelijke herstructurering.• We stellen een nieuwe parkeernormennota vast waarbij we ook doorrekenen wat toekomstige gevolgen van gedeeld autobezit zijn.
Implementatie omgevingswet	We werken de komende jaren verder aan de 28 acties die minimaal nodig zijn voor de implementatie van de Omgevingswet. Sommige acties moeten voor de implementatie uitgevoerd zijn en andere acties hebben een doorlooptijd tot en met 2029. We werken samen met de regio en ketenpartners verder aan de implementatie van de Omgevingswet. Wij zijn bezig met:

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Voortgang 2023
	<ul style="list-style-type: none">• het verder opleiden van collega's die te maken krijgen met de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)• een eerste versie van het Omgevingsplan• de verdere uitwerking en inrichting van de DSO processen• de inrichting van de systemen voor VTH• het oppakken van verordeningen en het omzetten naar de OW• het uitwerken van gemaakte afspraken met de ketenpartners

We voegen ruimtelijke kwaliteit toe voor een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Voortgang 2023
We voegen minimaal twee groene, parkachtige verbindingen toe tussen de polder en de Merwede.	<ul style="list-style-type: none">• We werken de groene-recreatieve Noord-zuid verbinding verder uit, in afstemming met de belanghebbende partijen. Binnen het tijdsbestek en voorwaarden van de toegekende subsidie.
We realiseren Sliedrecht Buiten waar we naast de verplaatsing van VV Sliedrecht ook inzetten op openbaar sporten en recreëren (bijv. via een natuurspeeltuin).	<ul style="list-style-type: none">• We doorlopen de bestemmingsplanprocedure• We werken het ontwerp verder uit• We verwerven grond
We zetten in op een meer groenblauwe, klimaatadaptieve inrichting van de buitenruimte.	<ul style="list-style-type: none">• We willen de leefomgeving klimaatadaptief maken en zetten onder andere in op een meer groenblauwe inrichting van de buitenruimte. We haken hierbij aan bij landelijke en regionale ontwikkelingen, waarbij de Regionale Adaptatie Strategie richtinggevend is.• We geven – ook bij onderhoud en (her)inrichten van de openbare ruimte - zelf het goede voorbeeld bij de uitvoering van het vigerende beleid waaronder de omgevingsvisie, het groenbeleidsplan en het gemeentelijk rioleringsplan. Denk daarbij aan projecten en maatregelen als het aanbrengen van infiltrerende voorzieningen, het vergroten van waterberging, de toevoeging van grote bomen en meer ruimte voor water en groen.• We stimuleren ketenpartners, ondernemers en inwoners tot een klimaatadaptieve inrichting van hun percelen en gebouwen.
We maken het openbaar gebied in Sliedrecht schoon en aantrekkelijk en houden dat ook zo.	<ul style="list-style-type: none">• Bij ruimtelijke ontwikkelingen is daar waar mogelijk rekening gehouden met toekomstig beheer en onderhoud, klimaatadaptatie, duurzaamheid, gezondheid/beweging en ontmoeting.• We geven het openbaar gebied een impuls door op een aantal locaties het kwaliteitsniveau te verhogen of te kiezen voor een nieuwe inrichting. Bij de aanpak daarvan

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Voortgang 2023
	<p>kijken we in ieder geval naar de entrees van Sliedrecht en een aantal sociaaleconomisch kwetsbare buurten en koppelen dat aan de buurtagenda vanuit Veilig en Inclusief. We kiezen voor een groeimodel waarbij we volgens het groenbeleid het onderhoudsniveau van de entrees gaan verhogen. Om de structurele kwaliteit van de entrees te verhogen en te borgen, maken we eerst een (integraal)plan en met daarin uiteraard aandacht voor participatie.</p> <ul style="list-style-type: none">• We actualiseren het afvalbeleid om te voldoen aan wettelijke regelgeving.
We zetten in op proactief beheer van de 'assets' in de openbare ruimte.	<ul style="list-style-type: none">• We implementeren assetmanagement en krijgen zo zicht op areaal, de staat ervan en welke werkzaamheden we te doen hebben.
We blijven actief op het dossier Chemours/DuPont in de strijd tegen de uitstoot van PFAS en de gevolgen ervan voor de leefomgeving.	<ul style="list-style-type: none">• We zetten het juridische traject waarin de bedrijven aansprakelijk zijn gesteld voor geleden en nog te leiden schade door de uitstoot door.• We blijven actief in overleg met DCMR over vergunningverlening aan de bedrijven.• We actualiseren het regionaal bodembeleid samen met de andere gemeenten in Zuid-Holland Zuid. (De omgang met) PFAS bij grondverzet is daar onderdeel van.

We maken Sliedrecht duurzaam

We voeren de Regionale Energiestrategie en Transitievisie Warmte uit. Met de inzet van de beschikbare Rijksmiddelen versterken we de organisatie en realiseren we de ambities. De focus ligt op energiebesparing, het opwekken van duurzame energie, duurzame warmte (waaronder het warmtenet) en een passende laadinfrastructuur.

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Voortgang 2023
In 2030 is het energieverbruik in Sliedrecht met 20% afgenomen.	<ul style="list-style-type: none">• In het kader van een aanpak op woningen met een laag energielabel is er in samenwerking met onze collega's uit de Smart Delta Drechtsteden een aanvraag ingediend voor het nationaal isolatieprogramma. Daarmee kunnen in 2023 aanvullend op de al ontvangen middelen nog 128 huishoudens extra ondersteund worden.• De omgevingsdienst start met toezicht en handhaving op de label C verplichting voor kantoren.
In 2026 zijn we succesvol in het opwekken van duurzame energie.	<ul style="list-style-type: none">• De Green Deal voor het verduurzamen van de bedrijventerreinen Nijverwaard, Stationspark I en II en het Noord-Oost-Kwadrant is door de ambassadeurs en de gemeente ondertekend.• De condities waaronder de Energiecoöperatie het dak van De Stoep voor zon-op-dak kan gebruiken zijn met elkaar afgestemd.

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Voortgang 2023
	<ul style="list-style-type: none">• De gebiedsvisie voor de Driehoek is door de gemeenteraad vastgesteld.
We verminderen de afhankelijkheid van gas voor warmtevoorziening gestaag.	<ul style="list-style-type: none">• De eerste contracten van particuliere woningeigenaren voor aansluiting op het warmtenet in de proeftuin Sliedrecht Oost zijn door de projectleider ontvangen. Eind 2023 zullen de eerste particuliere aansluitingen op het warmtenet daarmee een feit zijn.

We verduurzamen de mobiliteit in Sliedrecht en daarbij heeft de fiets(infrastructuur) prioriteit

We optimaliseren de verkeersveiligheid en bereikbaarheid in Sliedrecht. We richten ons op het investeren in nieuwe verbindingen, waarbij de noord-zuid verbinding over de A15/spoor prioriteit heeft. Ook kijken we naar het opwaarderen van bestaande verbindingen zodat een betere en veiligere verkeercirculatie ontstaat voor alle vervoersmodaliteiten.

We stimuleren duurzame mobiliteit door elektrisch rijden te faciliteren, maar realiseren ook goede en veilige fietsverbindingen. Het uitgangspunt is duurzame mobiliteit stimuleren volgens het STOMP-principe (de focus ligt achtereenvolgens op Stappen, Trappen, OV, Mobiliteit als een service en de Particuliere auto).

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Voortgang 2023
Verbinding over A15 en het spoor: ontsluiting binnenstedelijk én Sliedrecht-Noord.	<ul style="list-style-type: none">• Voor het ontwikkelen van Sliedrecht Noord en Buiten is naast een nieuwe Noord-Zuid verbinding in de vorm van een ecoduct een aantal infrastructurele investeringen nodig, zoals:<ul style="list-style-type: none">○ Aanpak kruising Sportlaan - N482. In relatie tot het verplaatsen van de sportvelden (Sliedrecht Buiten) en woningbouw (Sliedrecht-Noord).○ Aanpak van de Stationsweg. De Stationsweg is op dit moment de enige Noord-Zuid verbinding. Als de 'Lijsterverbinding' er komt, kijken we ook goed naar de inrichting van de Stationsweg.○ We vergroten de capaciteit van de Parallelweg (en Sportlaan), de hoofdader van Sliedrecht die als een soort randweg van Sliedrecht fungeert.• We stellen een verkeers en vervoersplan op waarin we onder andere de belangrijke fiets- en autoverbindingen opnemen (inclusief een wegcategorysering) en de wensen die daarbij horen.

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Voortgang 2023
We stimuleren duurzame mobiliteit met een uitgebreide laadinfrastructuur.	<ul style="list-style-type: none">• De laadvisie met keuzes voor (snel)laadpleinen, verlengd privaatladen, openbare laadpalen en laden op eigen terrein is door de raad vastgesteld.• We zetten in op een beter gebruik van de waterbus door:<ul style="list-style-type: none">▪ vooral de first and last mile te verzorgenonderhoud aan de waterbushalte in 2026 groot onderhoud te plegen aan het ponton.• We versterken de Merwede Lingelijn als alternatief voor de auto via de MLL alliantie en de (woningbouw)plannen in deze 'spoorzone'.
We versterken de fietsinfrastructuur en maken die veiliger	<ul style="list-style-type: none">• We realiseren ontbrekende schakels binnen het fietsroutenetwerk (fietspad Leeghwaterstraat en Achterom).• We dragen bij aan het realiseren van de provinciale snelfietsroute tussen Papendrecht en Gorinchem, de regionale snelfietsroute F15.

In 2026 is er vanuit provincie en rijk draagvlak om Sliedrecht Noord te ontwikkelen en hebben we voldoende fondsen voor de uitvoering van het Programmaplan, de energietransitie en de bereikbaarheidsopgave in de periode 2026-2030

Sliedrecht kan het Programmaplan ruimtelijke vernieuwing niet alleen realiseren. De doelstellingen sluiten aan op de doelstellingen van de buurgemeenten: (1) versterken van de mobiliteitsfunctie van de MLL door woningbouw langs de HOV-knooppunten en (2) accommoderen van economische groei in de Drechtsteden met geschikte woningbouw. Het is zinvol om proactief in te zetten op de MLL-alliantie en de Smart Delta Drechtsteden. Beide 'tafels' bieden een kapstok voor lobby (voor medewerking, toestemming en geld) bij provincie, rijk en Europa. Hiervan kunnen we lokaal profiteren omdat ruimtelijke ontwikkeling lokaal plaatsvindt, maar dat vergt wel daadkrachtige sturing vanuit de eigen ambitie en inzet.

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Voortgang 2023
Sliedrecht en haar plannen staan nadrukkelijk 'op de kaart' bij onze partners en (hogere) medeoverheden.	<ul style="list-style-type: none">• We zetten de grensoverschrijdende samenwerking in de MLL alliantie en de Smart Delta Drechtsteden door.• We bouwen aan een samenwerkingsagenda met onze buurgemeenten, ondernemers en/of maatschappelijke partners om (nieuwe) meervoudig lokale samenwerkingsverbanden op te zetten.• Samen met de Drechtsteden / Smart Delta ontwikkelen we een sterke propositie om de lobby te voeren richting Brussel en Den Haag. De MLL alliantie / Sliedrecht Noord hebben hier een prominente plek.
We maken actief werk van het binnenhalen van subsidies en 'deals'.	<ul style="list-style-type: none">• In samenwerking met het team externe betrekkingen van de Smart Delta inventariseren we de kansrijke opties voor subsidies en deals. Deze inventarisatie actualiseren we jaarlijks om de komende jaren zicht te houden op de mogelijkheden.

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Voortgang 2023
	<ul style="list-style-type: none"> Aan de hand van de inventarisatie stellen we een actieplan op om aan de slag te gaan met kansrijke subsidies/deals.

3.3.3 Overzicht van baten en lasten

Programma	Begroot 2023 voor 1e turap	Wijziging 1e turap	Begroot na 1e turap 2023
Programma 3: Ruimte			
Lasten	N 18.005	N 1.653	N 19.658
Baten	V 13.414	V 859	V 14.273
Toevoeging in reserve	-	N 1.800	N 1.800
Onttrekking aan reserve	-	V 125	V 125
Geraamd resultaat programma 3	N 4.591	N 2.469	N 7.060

3.3.4 Financiële afwijkingen

Mutaties 2e Turap 2022	LASTEN	BATEN	SALDO
Energielasten wegen, bruggen riolen	N 18		N 18
Afvalinzameling	V 37	N 22	V 15
Verkeer en vervoer	N 7		N 7
Subtotaal mutaties 2e Turap 2022	V 12	N 22	N 10
Mutaties met saldo	LASTEN	BATEN	SALDO
Prijsstijgingen onderhoudskosten van de openbare ruimte (Groen etc.)	N 173	0	N 173
Onderzoeken/maatregelen tbv onderhoudsstrategie rioolstelsel	N 147	0	N 147
Prijsstijgingen riolering	N 59	0	N 59
Prijsstijgingen verwerkingskosten afvalstromen	N 50	0	N 50
Verwijderen waterteunisbloem (exoot) uit waterberging	N 45	0	N 45
Advieskosten tbv ontwikkeling beleid verkeer, vervoer en mobiliteit	N 30	0	N 30
Toezicht verplicht energielabel C voor kantoren (2023-2025)	N 29	0	N 29
Toename verg. beheer wegen binnen gemeentegrenzen door Waterschap	N 27	0	N 27
Prijsstijgingen onderhoudskosten begraafplaats	N 16	0	N 16
Toename te ontvangen verg. beheer openbare verlichting van Waterschap	0	V 6	V 6
Subtotaal mutaties met saldo	N 576	V 6	N 570
Neutrale mutaties	LASTEN	BATEN	SALDO
Middelen Rijk tbv capaciteit klimaat en energiebeleid (Energietransitie)	N 466	V 466	0
Middelen Rijk tbv nationaal isolatieprogramma	N 294	V 294	0
Energiekosten	N 214		N 214
Prognose bouwleges	N 115	V 115	0
Subtotaal neutrale mutaties	N 1.089	V 875	N 214
Reserve mutaties	LASTEN	BATEN	SALDO
Algemene reserve naar reserve Koers 2030	N 1.800	0	N 1.800
Omgevingswet: onttrekking reserve Koers 2030	0	V 125	V 125
Subtotaal reserve mutaties	N 1.800	V 125	N 1.675
Totaal mutaties programma 3	N 3.453	V 984	N 2.469

Mutaties 2^e Turap 2022

Voor een toelichting verwijzen wij u naar het boekwerk van de 2e Turap 2022.

Mutaties met saldo

Onderhoud openbare ruimte (Nadeel € 173.040 structureel ingaande 2023)

Als gevolg van de inflatie, prijsstijgingen, loonontwikkelingen etc. zijn de onderhoudskosten van de openbare ruimte waaronder openbaar groen, wegen, speelvoorzieningen, watergangen, straat-reiniging met 10 à 20% gestegen. Voorgesteld wordt om de huidige beschikbare budgetten te verhogen met € 173.040.

Continuering onderzoeken stedelijk watersysteem (Nadeel € 147.000 in 2023, vanaf 2024 neutraal)

Als gevolg van calamiteiten in 2020 (instortingen in een aantal oudere riolen) en reeds uitgevoerde inspecties in 2021 en 2022 is gebleken dat een aantal riolen in slechte onderhoudstoestand verkeren. Om tot een goede onderbouwing van een onderhoudsstrategie en beheercyclus te komen is het noodzakelijk om de komende jaren de reeds ingezette onderzoeken en maatregelen voor het stedelijk watersysteem en de riolering te continueren. De financiële impact van de continuering van de reeds ingezette aanpak bedraagt in totaal € 147.000 structureel per jaar.

De verhoging van het budget in het jaar 2023 veroorzaakt een incidenteel nadeel in 2023. Vanaf 2024 wordt het budget gedekt door een structurele verhoging van de rioolheffing.

Riolering (Nadeel € 58.500 in 2023)

Om het effect van de inflatie te verwerken in de exploitatielasten voor riolering is het voorstel om de huidige beschikbare budgetten te verhogen met € 58.500. In 2023 leidt dit tot een nadeel. Vanaf 2024 kunnen de hogere kosten opgenomen worden in de rioolheffing.

Inzameling huishoudelijk afval (Nadeel € 49.812 structureel ingaande 2023)

Als gevolg van de oplopende inflatie zijn de verwerkingskosten van afvalstromen met ongeveer 10% gestegen. Voorgesteld wordt om de huidige beschikbare budgetten te verhogen met € 49.812. In 2023 leidt dit tot een nadeel. Vanaf 2024 kunnen de hogere kosten opgenomen worden in de afvalstoffenheffing. Vanaf 2024 is het financieel effect derhalve neutraal.

Verwijderen waterteunisbloem (exoot) (Nadeel € 45.000 incidenteel)

In de waterberging is de waterplant waterteunisbloem aangetroffen. Dit is een exoot die snel woekert, waardoor watersystemen dichtgroeien en is daarnaast tijds- en kostenintensief om te verwijderen. De verwachting is dat de waterberging niet volledig plantvrij gemaakt kan worden zonder intensief beheer en onderhoud. Op dit moment is de waterberging afgesloten om verdere verspreiding te voorkomen, waardoor het ook niet kan bijdragen in de waterberging.

De verwachte kosten voor het beheer in 2023 bedragen € 45.000. De kosten voor het onderhoud zijn niet voorzien in het onderhoudsbudget voor de watergangen.

Advieskosten verkeer (Nadeel € 30.000 structureel ingaande 2023)

In de komende jaren gaan we beleid ontwikkelen met betrekking tot verkeer, vervoer en mobiliteit. Daarvoor worden de komende jaren onder andere de volgende beleidsstukken opgesteld:

- Parkeernota
- Verkeerscirculatieplan
- Herijking Verkeers- en vervoersplan

Omdat we dit niet binnen de ambtelijke capaciteit kunnen oppakken, is het noodzakelijk om daar adviesbureaus voor in de arm te nemen voor een jaarlijks geraamd bedrag van € 30.000.

Toezicht en handhaving verplichting energielabel C voor kantoren (Nadeel € 29.355 in 2023, 2024 en 2025)

Met ingang van 1 januari 2023 is het energielabel C verplicht voor kantoren. Indien een kantooruimte niet minimaal een energielabel C heeft, mag het niet meer als kantooruimte gebruikt of verhuurd worden. Als gemeente dienen wij toezicht en handhaving op deze verplichting te organiseren. De Omgevingsdienst ZHZ is gevraagd deze taak namens de gemeente uit te voeren. In een 3-jarig

programma wordt hier invulling aangegeven. Wij stellen u voor om de lasten in de begroting 2023 t/m 2025 met € 29.355 te verhogen.

Bijdrage Waterschap/vergoeding voor onderhoud openbare verlichting (Nadeel € 27.000 structureel ingaande 2023, voordeel € 6.000 structureel ingaande 2023)

Op basis van de herverdeling wegenbeheer stuurt het waterschap ons jaarlijks een rekening voor de wegen die het Waterschap beheert binnen de gemeentegrenzen. In wezen sluiten we daarmee de bijdrage door die wij voor deze wegen vanuit de rijksoverheid uit het gemeentefonds ontvangen. Door indexatie komt dit bedrag vanaf 2023 € 27.000 hoger uit.

Het onderhoud van de openbare verlichting langs deze wegen wordt niet door het Waterschap uitgevoerd. Jaarlijks ontvangen wij hiervoor een vergoeding. Deze vergoeding is als gevolg van indexatie met ingang van 2023 met € 6.000 verhoogd.

Onderhoud begraafplaats (Nadeel € 16.003 structureel ingaande 2023)

Als gevolg van de inflatie, prijsstijgingen, loonontwikkelingen etc. zijn de onderhoudskosten van de begraafplaats met 10 à 20% gestegen. Voorgesteld wordt om de huidige beschikbare budgetten te verhogen met € 16.003. Vanaf 2024 kunnen de hogere kosten opgenomen worden in de opbrengst begrafenisrechten. Vanaf 2024 is het financieel effect derhalve neutraal.

Neutrale mutaties

Middelen Rijk t.b.v. capaciteit klimaat en energiebeleid (Neutraal € 465.665 in 2023, €469.889 in 2024 en € 474.113 in 2025)

Om de capaciteit als regisseur van de energietransitie op de juiste wijze in te vullen is er in het klimaatakkoord afgesproken dat het Rijk de daarvoor te maken gemeentelijke kosten voor haar rekening neemt. In het regeerakkoord zijn daarvoor structureel middelen toegezegd. De bedragen voor 2023 – 2025 worden via de 'Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)' uitgekeerd. Het betreft een uitkering die specifiek moet worden gebruikt voor het vergroten van de gemeentelijke capaciteit op het gebied van klimaat- en energiebeleid.

Middelen Rijk t.b.v. nationaal isolatieprogramma (Neutraal € 294.226 in 2023 en 2024)

Om eigenaren van woningen met een energielabel D of lager te ondersteunen met het isoleren van hun woning heeft het Rijk het nationaal isolatieprogramma opgezet. Dit programma loopt tot 2030. Voor de jaren 2023 en 2024 komt er via een Specifieke uitkering (SPUK) een bedrag van € 294.226 beschikbaar voor het isoleren van 201 woningen.

Energiekosten

De budgetten inzake energiekosten zijn opgehoogd. De dekking hiervan komt uit de stelpost energiekosten zoals opgenomen in programma 5. De energiekosten hebben betrekking op meerdere programma's en worden toegelicht in programma 5.

Prognose bouwleges (Nadeel € 115.000 en voordeel € 115.000)

De prognose voor de bouwleges voor 2023 is in kaart gebracht. De verwachting is dat er hogere legesopbrengsten gegenereerd zullen worden (voordeel € 115.000). Hier staat tegenover dat er hogere kosten zullen zijn m.b.t. de advieskosten en inhuurkosten (nadeel € 85.000). Daarnaast verwachten we frictiekosten (nadeel € 30.000) voor de VTH-applicatie en de conversie ervan m.b.t. de Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging. Per saldo levert dit een voordeel op van € 115.000 op de baten en een nadeel op de lasten van € 115.000.

Reserve mutaties

Mutaties reserve Koers 2030 (Neutraal € 0)

Zie toelichting programma 5.

3.3.5 Investerings

Project herbestraten en rioolvervangning Elzenhof (€ 479.000)

Op basis van de meest recente (geactualiseerde) bestekraming blijkt dat de beschikbare investeringskredieten voor herbestraten en rioolvervangning Elzenhof te laag geraamd zijn om het hele project af te ronden. Dit komt hoofdzakelijk door nadelige prijsontwikkelingen (o.a. door de onverwachte situatie in Europa en hoge energieprijzen). Voorgesteld wordt om aanvullende kredieten beschikbaar te stellen van € 168.000 ten behoeve van het herbestraten (extra kapitaallasten vanaf 2024 ad € 4.200) en voor rioolvervangning van € 311.000 (dekking spaarvoorziening vervanging riolering)

Project aanleg fietspad Achterom (Stationsweg-Borgesiusweg) (€ 250.000)

Als gevolg van substantiële prijsstijgingen is het huidige beschikbare investeringskrediet voor de realisatie van het fietspad Achterom niet toereikend. De doorrekening van deze prijsstijgingen in de projectopzet leidt tot een verwacht tekort van € 250.000. Voorgesteld wordt om een aanvullend krediet beschikbaar te stellen van € 250.000. Dit resulteert in extra structurele kapitaallasten vanaf het begrotingsjaar 2024 van ca. € 6.250. Voor de uitvoering van dit project was oorspronkelijk vanuit het CUP 2018-2022 een budget ter dekking van de kapitaallasten beschikbaar gesteld van € 12.500. Hiervan is op basis van de eerste kredietaanvraag (raadsbesluit d.d. 14 december 2021) een bedrag van € 6.275 ingezet. Voorgesteld wordt om ook het restant van de stelpost in te zetten ter dekking van de extra kapitaallasten.

Project rioolvervangning Stormrand (€ 246.000)

Op basis van de geactualiseerde bestekraming voor de uitvoering van de rioolvervangning aan de Stormrand is gebleken dat het benodigde bedrag specifiek bedoeld voor het afkoppelen van het riool verkeerd is ingeschat. Voorgesteld wordt om het beschikbare investeringskrediet te verhogen met € 246.000 (dekking spaarvoorziening vervanging riolering).

Project rioolvervangning IJsvogel en omgeving (€ 150.000)

Naar aanleiding van meldingen en een weginspectie in 2022, is besloten om vanuit beheer infra groot onderhoud uit te voeren ter plaatse van de IJsvogel. De verharding wordt teruggebracht naar het oorspronkelijke niveau en er worden diverse kleine ingrepen gedaan.

Vanwege mogelijke meekoppelkansen is eind 2022 een rioolinspectie uitgevoerd aan de riolering in de IJsvogel en omgeving. Uit deze inspectie kwam naar voren dat een deel van de riolering in slechte staat verkeert en vervanging noodzakelijk is. In de planning voor vervanging en onderhoud van de riolering is geen rekening gehouden met de bovengenoemde werkzaamheden. Vanwege het reeds ingeplande groot onderhoud aan de wegen is het meest efficiënt om tevens gelijktijdig de riolering te vervangen. Voorgesteld wordt om hiervoor een investeringskrediet beschikbaar te stellen van € 150.000 (dekking spaarvoorziening vervanging riolering).

Vervanging asfalt diverse wegen (€ 70.000)

Doordat de inflatiecijfers momenteel historisch hoog zijn, is het noodzakelijk om het beschikbare investeringskrediet voor het vervangen van asfalt op diverse wegen in 2023 te indexeren. Op basis van gegevens van het CBS gaat het om een indexatie van 19% wat neerkomt op € 70.000 aan extra benodigd krediet. Dit is noodzakelijk om de geplande werkzaamheden te kunnen uitvoeren en de veiligheid te kunnen waarborgen. Voorgesteld wordt om het krediet voor vervanging asfalt in de begroting 2023 te verhogen met € 70.000. Dit resulteert in extra kapitaallasten vanaf 2024 van € 4.700 per jaar.

3.4 Programma 4 – Bestuur en organisatie

3.4.1 Kernopgave een slagvaardige organisatie

Organisatie

In Koers 2030 is een slagvaardige organisatie als randvoorwaardelijk gesteld voor de drie inhoudelijke kernopgaven. Als we die ambities willen realiseren is een stabiele, flexibele, lerende en opgavegerichte organisatie noodzakelijk. Een organisatie die blijvend mee kan bewegen met de veranderingen en ontwikkelingen in de gemeente en de maatschappij. Die voorziet in behoeften vanuit de samenleving en meedenkt en meewerkt aan goede initiatieven. En waar met plezier wordt samengewerkt met en voor de Sliedrechtse samenleving.

In 2023 zullen wij starten met ambities uit het collegewerkprogramma en de uitvoering van (nieuwe) wet en regelgeving die van invloed zijn op de manier hoe we ons werk uitvoeren. Zo zullen wij starten met een aanpak op buurtagenda's, stellen we beleid op voor participatie en ontwikkelen we een nieuwe visie op dienstverlening. Oplossingsgericht werken, maatwerk waar nodig en aandacht voor verschillende doelgroepen zijn hierin uitgangspunten. Daarnaast moeten wij ons richten op het uitvoeren van (nieuwe) wet en regelgeving zoals, de Wet Open Overheid en de Omgevingswet. De invoering van deze wetten zijn van invloed op de hele organisatie. Zo moeten de processen op een andere manier worden ingericht en ligt de focus op integraal en opgavegericht werken.

Door de langdurige krapte op de arbeidsmarkt en om de continuïteit in de organisatie te waarborgen, willen wij meer inzetten op jong talent. We willen net afgestudeerde een plek bieden waar ze zich verder kunnen ontwikkelen en gelijktijdig frisse inbreng kunnen leveren in de complexe opgaven waar we als gemeenten voor staan. Zo bouwen we niet alleen aan de toekomst van Sliedrecht, maar ook aan een toekomstbestendige organisatie van en voor Sliedrecht.

Uitdagingen

De afgelopen jaren is de samenleving, en daarmee ook de gemeente, geconfronteerd met diverse crisissituaties (corona, opvang vluchtelingen uit Oekraïne en de crisisonderzoek). Het is niet ondenkbaar dat dit de komende periode opnieuw gebeurt. Denk aan de stikstofcrisisopgave en de energiecrisis. Dit zal niet alleen primair onze inwoners raken, maar ook de organisatie. Elke crisis vraagt extra inzet, wat ten koste kan gaan van andere ambities. Het is belangrijk om integraal een weging te maken waar de prioriteiten (blijven) liggen en de organisatie zodanig in te richten dat de ambities in Koers 2030 voortvarend opgepakt kunnen blijven worden.

3.4.2 Speerpunten om dit te bereiken

We zetten in op de volgende speerpunten om de organisatie dienstbaar en slagvaardig te hebben en te houden:

- A. Onze dienstverlening is mensgericht, transparant en helder.
- B. We werken samen aan Koers 2030.
- C. Sliedrecht heeft een prettige, professionele en flexibele organisatie.

Op welke wijze gaan we deze ambitie voor bestuur, organisatie en veiligheid realiseren?

Onze dienstverlening is mensgericht, transparant en helder.

Als gemeente zijn we er voor onze inwoners en ondernemers. We leveren daarbij tal van diensten. Indirect via diverse (algemene) voorzieningen, beheer/onderhoud van de openbare ruimte, realiseren van allerlei projecten, etc. Maar vaak ook direct door het verstrekken van paspoorten, afgeven van vergunningen, verlenen subsidies, doorverwijzen naar zorg of ondersteuning, etc. Het is belangrijk dat mensen weten waar ze terecht kunnen met (hulp)vragen en wat ze van ons kunnen verwachten. En dat wij daarover transparant en helder zijn (ook als iets niet kan). Het betekent dat we luisteren naar

de individuele behoefte van mensen. Waar mogelijk houden we daar rekening mee. Het uitleggen en stevast terugkoppelen van afwegingen en keuzes is daar belangrijk in.

'We zeggen wat we doen (en waarom) en we doen wat we zeggen'. Het is een cliché, maar uiteindelijk wel de essentie om als betrouwbare partner van onze inwoners te functioneren.

Om dit vorm te geven gaan we concreet aan de slag met de volgende beleidslijnen en projecten.

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Voortgang 2023
We ontwikkelen een kwaliteitshandvest met daarin een set beloften (servicenormen) over onze kwaliteit van dienstverlening.	<ul style="list-style-type: none">• In Q1 van dit jaar heeft team communicatie samen met web & telefonie en newsroom doorlopend de huidige tevredenheid, verwachtingen en beloften ten aanzien van de kwaliteit van onze dienstverlening en onze contacten met inwoners en ondernemers geïnventariseerd, geanalyseerd en bijgestuurd. Van web & telefonie ontvangt team communicatie een kort verslag over externe situatie in Sliedrecht van de afgelopen week. Dit verslag wordt besproken tijdens de weekstart van team communicatie. Aandachtspunten worden besproken tijdens de wekelijkse overleggen met de newsroom. Vanuit daar volgen actiepunten.• Team communicatie is in Q1 gestart met de ontwikkeling van een visie op communicatie. Met deze visie gaan we vorm en inhoud geven aan een betere dienstverlening.
We stroomlijnen de afhandeling van verzoeken, vragen en meldingen.	<ul style="list-style-type: none">• In Q1 hebben we, samen met ander afdelingen, via InProces de afhandeling van verzoeken, vragen en meldingen gecoördineerd. Daarnaast wordt dagelijks door web & telefonie, communicatie en fixi vragen beantwoordt en opgelost.
We communiceren transparant en helder over wat we doen, waarom en wanneer.	<ul style="list-style-type: none">• In Q1 hebben we afdelingen geadviseerd hoe zij tijdig en transparant hun stakeholders kunnen betrekken en informeren. We hebben hier toegezien op het communiceren op B1 niveau. In de komende periode gaat een groep B1-ambassadeurs het schrijven op B1 binnen de organisatie meer onder de aandacht brengen.

Inwoners participeren actief in onze plannen en we hebben een sterk netwerk van partners waarmee we samen werken aan Koers 2030.

We hebben iedereen nodig om onze plannen te laten slagen. Om nieuwe ideeën en initiatieven te creëren, om andere inzichten en invalshoeken te krijgen en (soms) om tegengestelde belangen inzichtelijk te maken. Participatie is daarom belangrijk. Aan de voorkant van beleidsvorming, projecten en ontwikkelingen. Een gedegen en transparant proces leidt tot zorgvuldige afwegingen, ook als dat betekent dat niet iedereen tevreden kan worden gesteld. Het creëren van draagvlak en/of begrip bij belanghebbenden aan de voorkant levert in het verdere proces veel voordeel op.

Vaak gaat het ook verder dan alleen participeren. Bij de uitvoering van onze taken is actieve samenwerking met inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners, etc. aan de orde van de dag. Om dit succesvol te doen is investeren in het netwerk noodzakelijk. We moeten elkaar actief opzoeken, weten wat er speelt, welke belangen en agenda's iedereen heeft en hoe we die kunnen koppelen. Vanuit een open en constructieve houding om gezamenlijk aan doelen te werken en elkaar

successen te gunnen. In een dergelijke samenwerking is ook ruimte voor een eerlijke en kritische kanttekening als daar aanleiding toe is. Als bestuur willen we het goede voorbeeld te geven door elkaar in positie te brengen. Dat vraagt vertrouwen, rolbewustzijn en goede communicatie tussen college, gemeenteraad en ambtelijke organisatie.

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Voortgang 2023
We werken voor en samen met onze inwoners om de resultaten voor Sliedrecht te realiseren.	<ul style="list-style-type: none">• In Q4 2022 is het participatiebeleid ontwikkeld waarbij we rekening houden met verschillende doelgroepen. In Q1 van dit jaar is het participatiebeleid door de raad vastgesteld. Het participatiebeleid wordt bij projecten toegepast. Meest toegepaste vorm zijn bijeenkomsten met bewoners.• In komende periode:<ul style="list-style-type: none">- gaan we meer experimenteren met verschillende vormen van participatie. Het participatiebeleid geven we verder vorm vanuit de omgevingswet.- Door middel van een evaluatie gaan we ontdekken wat werkt voor de verschillende doelgroepen binnen gemeente Sliedrecht. Evalueren en bijsturen wordt een doorlopend proces om het participatiebeleid binnen de organisatie in te zetten.
We ontwikkelen het raadhuis als centrum van de democratie en samenleving.	<ul style="list-style-type: none">• In Q1 hebben we samen met de griffie het raadhuis gepositioneerd als het centrum van de democratie en samenleving. Dit hebben gedaan door het gebruik van de communicatiekanalen van de gemeente Sliedrecht.
Sliedrecht draagt bij aan de regio, en de regio draagt bij aan Sliedrecht.	In Q1 is een start gemaakt met: <ul style="list-style-type: none">• de ontwikkeling van risicoprofielen en toezicht arrangementen VP.• het onderzoeken naar nieuwe kansen voor meervoudig lokale samenwerkingsverbanden.• het opstellen inhoudelijke visie op optimaliseren bedrijfsvoering i.s.m. service-gemeente Dordrecht.

Werken aan een prettige, professionele en flexibele organisatie.

Bij de ontwikkeling van de organisatie – en de daarmee samenhangende bedrijfsvoering – zijn drie elementen relevant:

- Zijn de systemen op orde?
- Ondersteunen de processen de organisatie en werken we nog wel naar de bedoeling?
- Zijn onze mensen in staat hun taken uit te voeren?

We zijn erop gericht om deze drie elementen op orde te brengen. Systemen en processen houden we tegen het licht en passen we waar nodig aan. Dit is belangrijk, maar vooral ook ondersteunend. Uiteindelijk draait het om de mensen die het moeten doen. Worden die in hun kracht gezet? Voelen ze zich gewaardeerd? Is er een goede werkplek? Hebben ze de juiste competenties? Weten ze wat ze moeten doen? En is er voldoende capaciteit beschikbaar?

Kortom: als werkgever moeten we ervoor zorgen dat medewerkers hun taken goed uit kunnen voeren: we zijn duidelijk in de verwachtingen, zorgen voor goede werkomstandigheden, geven ruimte voor ontwikkeling en werken op basis van vertrouwen.

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Voortgang 2023
Sliedrecht is een aantrekkelijke werkgever die erin slaagt geschikte mensen te werven en te binden.	<ul style="list-style-type: none">• De servicegemeente Dordrecht heeft de afgelopen periode de dienstverlening m.b.t. werving en selectie verbeterd en ontwikkeld. In samenwerking met de gemeenten wordt dit verder vorm gegeven. <p>In de komende periode:</p> <ul style="list-style-type: none">• Komt er een Medewerkerstevredenheidsonderzoek.• Komt er extra aandacht voor talentontwikkeling in de organisatie, door inzet van trainees en junioren.• Gaan we de arbeidsmarkt, samen met onze buurgemeenten, actief benaderen. Doel is om voldoende gekwalificeerde mensen te werven en te binden.• In Q1 konden collega's hun reacties geven op de vernieuwing van het gemeentekantoor. In de komende periode gaan we hier mee verder aan de slag.
We ontwikkelen een aanpak waarbij we 'sturen en realiseren via portfoliomanagement'.	<p>In Q1 is de start gemaakt met:</p> <ul style="list-style-type: none">• De implementatie van de nieuwe organisatiestructuur.• De ontwikkeling een aanpak waarbij we 'sturen en realiseren via portfoliomanagement'.• In Q1 hebben alle afdelingen een training gehad rondom Opdrachtgever- en opdrachtnemerschap en zijn ondersteunende tools (zoals een opdrachtformulier) beschikbaar gesteld.
We implementeren data-gedreven werken en bedden dit breed en structureel in binnen de organisatie.	<ul style="list-style-type: none">• In Q1 is nog geen start gemaakt met data-gedreven werken. In de komende periode gaan we kijken hoe we een geschikte aanpak voor datagedreven werken binnen de organisatie kunnen introduceren.
Waar nodig en (financieel) mogelijk versterken we de organisatie, kwalitatief en kwantitatief.	<ul style="list-style-type: none">• In Q1 hebben we verdere stappen gezet in het inrichten van Portfoliomanagement, dat ons gaat helpen de ambities te bereiken. Inzicht in de benodigde en aanwezige capaciteit, ook voor het reguliere werk, is nodig om te kunnen programmeren, prioriteren en waar nodig op te in capaciteit op te schalen. Dit eerste half jaar ligt de focus op het zorgen voor meer inzicht en het proces om integraal te sturen op vraagstukken en capaciteit.

3.4.3 Overzicht van baten en lasten

Programma	Begroot 2023 voor 1e turap	Wijziging 1e turap	Begroot na 1e turap 2023
Programma 4: Bestuur en organisatie			
Lasten	N 13.185	N 1.232	N 14.416
Baten	V 954	-	V 954
Toevoeging in reserve	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	-	-
Geraamd resultaat programma 4	N 12.231	N 1.232	N 13.463

3.4.4 Financiële afwijkingen

Mutaties 2e Turap 2022	LASTEN	BATEN	SALDO
IT-kosten	N 38		N 38
Griffie	V 16		V 16
Subtotaal mutaties 2e Turap 2022	N 22	0	N 22
Mutaties met saldo	LASTEN	BATEN	SALDO
Wachtgeldverplichting	N 70	0	N 70
Prijsstijgingen onderhoudskosten van de bedrijfswagens BOR	N 44	0	N 44
Subtotaal mutaties met saldo	N 114	0	N 114
Neutrale mutaties	LASTEN	BATEN	SALDO
CAO 2023	N 800		N 800
Energiekosten	N 178		N 178
Middelen Rijk Wet open overheid	N 117	0	N 117
Uitbreiding formatie BOR met Beheerregisseur (1 fte)	N 91	0	N 91
Inzet stelpost voor formatie	V 91		V 91
Subtotaal neutrale mutaties	N 1.095	0	N 1.095
Totaal mutaties programma 4	N 1.232	0	N 1.232

Mutaties 2^e Turap 2022

Voor een toelichting verwijzen wij u naar het boekwerk van de 2e Turap 2022.

Mutaties met saldo

Wachtgeldverplichting (Nadeel € 70.000 in 2023, daarna structureel € 50.000)

Voor wachtgeldverplichtingen geldt dat hiervoor een voorziening wordt gevormd voor zover het om incidentele verplichtingen gaat. Anders is dit gesteld voor structurele wachtgeldverplichtingen. Hiervoor mag geen voorziening worden gevormd en moet via de begroting worden opgevangen. Recente actualisatie geeft aan dat hiervan sprake is. Voor 2023 is sprake van een bedrag van € 70.000. Voor 2024 en volgende jaren wordt de verplichting ingeschat op € 50.000.

Onderhoud bedrijfswagens (Nadeel € 44.226 structureel ingaande 2023)

Als gevolg van de inflatie, prijsstijgingen, loonontwikkelingen etc. zijn de onderhoudskosten van de bedrijfswagens die ingezet worden voor het onderhoud van de openbare ruimte met 10 à 15% gestegen. Voorgesteld wordt om de huidige beschikbare budgetten te verhogen met € 44.226.

Neutrale mutaties

Effecten CAO 2023 op personeelsbegroting (Nadeel € 800.000)

De nieuwe CAO Gemeenten 2023 brengt een verhoging van de loonschalen met zich mee. Met de Kaderbrief 2023 is rekening gehouden met een verhoging van 3,5%. De uiteindelijke verhoging van de lonen is gemiddeld 9,1%. Voor de gemeente Sliedrecht betekent de nieuwe CAO een verhoging van het personeelsbudget met € 800.000. De dekking voor de stijgende loonkosten is opgenomen in de stelpost loon- en prijsontwikkeling en staat gereserveerd op Programma 5. In werkelijkheid zijn de

loonkosten verspreid over de verschillende programma's en zal het effect op de verschillende programma's verdeeld worden met de 2^e Tussenrapportage 2022.

Energiekosten (neutraal)

De budgetten inzake energiekosten zijn opgehoogd. De dekking hiervan komt uit de stelpost energiekosten zoals opgenomen in programma 5. De energiekosten hebben betrekking op meerdere programma's en worden toegelicht in programma 5.

Middelen Rijk Wet open overheid (Neutraal € 117.000 in 2023, € 131.000 in 2024, daarna structureel € 147.000)

Voor de werkzaamheden m.b.t. de Wet open overheid zijn er middelen vanuit het gemeentefonds beschikbaar gesteld. De middelen zijn gereserveerd in Programma 5. De lasten worden voor Programma 4 respectievelijk in 2023, 2024 en structureel vanaf 2025 verhoogd met € 117.000, € 131.000 en € 147.000. Met dezelfde bedragen zullen de lasten in Programma 5 verlaagd worden.

Aanstelling beheerregisseur (Neutraal € 91.000 structureel ingaande 2023)

Voor het verder professionaliseren van het team Beheer & Openbare Ruimte is een beheerregisseur van essentieel belang. De beheerregisseur zorgt o.a. voor het integraal en team overstijgend coördineren en programmeren van het meerjareninvesteringsprogramma, implementatie van assetmanagement en het verbeteren en borgen van primaire werkprocessen binnen het team zodanig dat we in staat zijn om onze kapitaalgoederen (assets in de openbare ruimte) optimaal te beheren.

3.4.5 Investerings

Hogere aanschafprijs van een drietal bedrijfswagens (€ 19.000)

In 2023 worden 2 bedrijfswagens Skoda en 1 Mercedes Sprinter, die ingezet worden voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte, vervangen. Als gevolg van prijsontwikkelingen zijn de reeds beschikbare gestelde investeringskredieten ontoereikend. Voorgesteld wordt om de kredieten te verhogen met totaal € 19.000 en deze kosten te dekken uit de reserve afschrijvingslasten economisch nut. Dekking komt uit de reserve vervanging materieel.

3.5 Programma 5 – Financiën van Sliedrecht

3.5.1 Ambities en ontwikkelingen

Het is onze ambitie om ondanks alle onzekerheden in de financiële context, alsmede de stroom van ontwikkelingen die op ons af gaat komen en de opgaven die ons te doen staan ten behoeve van onze kernopgaven, het huishoudboekje van Sliedrecht op orde te houden. Aan de basis van de solide financiële positie staat een gedegen beheer binnen de gemeente Sliedrecht. Ook in 2023 verstrekken wij twee tussentijdse rapportages aan de Raad, waardoor tijdig op het juiste niveau kan worden bijgestuurd.

3.5.2 Speerpunten om dit te bereiken

In het collegewerkprogramma is ten aanzien van de Financiën van Sliedrecht het volgende speerpunt opgenomen:

In 2026 en verder is er sprake van een structureel sluitende meerjarenbegroting en afdoende weerstandsvermogen.

In de Begroting 2023 is er sprake van zowel een structureel sluitende begroting, als afdoende weerstandsvermogen. Tegelijkertijd spelen er aanzienlijke risico's, waardoor de bandbreedte waarbinnen het exploitatiesaldo moet worden gezien zich bevindt tussen € 4,0 miljoen positiever en € 4,0 miljoen negatiever, dan het exploitatiesaldo. De uitdaging voor de lange termijn is aan de structureel sluitende kant van deze bandbreedte te blijven.

Op welke wijze willen we dit bereiken (speerpunt)?	Voortgang 2023
We volgen ontwikkelingen ten aanzien van het gemeentefonds op de voet en anticiperen hierop in de P&C-cyclus.	<ul style="list-style-type: none">• We continueren onze lobby (samen met de Drechtsteden/VNG) richting het Rijk om te komen tot een afdoende financiering voor aan gemeenten opgedragen taken.• We verfijnen het denken in scenario's / bandbreedten ten aanzien van het exploitatiesaldo van de meerjarenbegroting, zodat we niet verrast worden door nieuwe ontwikkelingen.
We houden het financiële beheersinstrumentarium (Financiële Verordening en bijbehorende nota's) op orde.	<ul style="list-style-type: none">• In de raad van 18 april 2023 is de nieuwe Financiële Verordening vastgesteld. In deze Verordening is de nota Activabeleid verwerkt. De nota Reserves en Voorzieningen volgt voor het zomerreces in de raad.
We laten de lokale lasten op verantwoorde wijze meebewegen met de economische ontwikkeling en inhoudelijke ambities.	<ul style="list-style-type: none">• De tariefstelling 2023 voor de Reinigingsheffing en de Rioolheffing zijn 100% kostendekkend.

3.5.3 Overzicht van baten en laten

Programma	Begroot 2023 voor 1e turap	Wijziging 1e turap	Begroot na 1e turap 2023
Programma 5 Financiën van Sliedrecht			
Lasten	N 3.066	V 1.922	N 1.144
Baten	V 58.900	V 465	V 59.365
Toevoeging in reserve	-	-	-
Onttrekking aan reserve	-	V 1.675	V 1.675
Geraamd resultaat programma 5	V 55.834	V 4.062	V 59.896

3.5.4 Financiële afwijkingen

Mutaties met saldo	LASTEN	BATEN	SALDO
Correctie OZB-opbrengst	0	V 138	V 138
Decembercirculaire 2022		V 39	V 39
Subtotaal mutaties met saldo	0	V 177	V 177
Neutrale mutaties	LASTEN	BATEN	SALDO
Inzet stelpost loon- en prijsontwikkelingen	V 1.060	0	V 1.060
Inzet stelpost energiekosten	V 1.000		V 1.000
Treasury	N 288	V 288	0
Middelen Rijk Wet open overheid	V 117	0	V 117
Inzet stelpost extra capaciteit BOA's (Meicirc.2022)	V 33		V 33
Subtotaal neutrale mutaties	V 1.922	V 288	V 2.210
Reserve mutaties	LASTEN	BATEN	SALDO
Algemene reserve naar reserve Koers 2030	0	V 1.800	V 1.800
Omgevingswet: onttrekking reserve Koers 2030	0	N 125	N 125
Subtotaal reserve mutaties	0	V 1.675	V 1.675
			0
Totaal mutaties programma 5	V 1.922	V 2.140	V 4.062

Mutaties met saldo

Correctie OZB-opbrengst (Voordeel € 138.000 structureel)

Bij de eerste tussenrapportage 2022 is voor de onroerende zaakbelastingen een structurele verlaging van € 138.000 doorgevoerd voor de niet-woningen. Deze verlaging was echter incidenteel van aard. Dit betekent dat deze mutatie voor de jaren 2023 en verder een voordeel van € 138.000 geeft. Voor de tariefberekeningen OZB woningen en niet-woningen zijn wel de juiste uitgangspunten gehanteerd.

Decembercirculaire 2022 (Voordeel € 39.000)

In de decembercirculaire 2022 is voor het jaar 2023 een accres opgenomen van € 39.000. U bent hierover geïnformeerd middels de college informatiebrief van 24 januari 2023.

Neutrale mutaties

Inzet stelpost loon- en prijsontwikkelingen (Voordeel € 1.060.440)

Met de Kaderbrief 2023 zijn de loon- en prijsontwikkelingen inzichtelijk gemaakt. Hiervoor zijn de middelen gereserveerd op een stelpost. De prognose van de loon- en prijsontwikkelingen vindt in werkelijkheid plaats op de exploitatiebudgetten in de overige programma's, waarvan het grootste gedeelte betrekking heeft op de lonen (Programma 4). Het vrijvallen van de stelpost levert een voordeel op van € 1.060.440.

Inzet stelpost energiekosten (Neutraal € 1.000.000)

Bij het opstellen van de Begroting 2023 is rekening gehouden met een stijging van de energiekosten. De huidige prognose laat zien dat € 1 miljoen voldoende is om de stijgende energiekosten te dekken welke verdeeld zijn over de verschillende programma's. Een gedeelte van de stijgende energiekosten hebben betrekking op het beëindigen van het contract in oktober 2022 en het aangaan van een

nieuw, duurder contract. Het ministerie van EZK heeft in mei 2023 toegezegd de gemeenten volledig te compenseren voor de meerkosten als gevolg van het beëindigen van het contract met Gazprom. In de loop van 2023 wordt duidelijk hoe de tegemoetkomingsregeling is opgebouwd.

De verwachting is dat de tegemoetkoming op basis van nacalculatie wordt berekend, dat betekent dat de tegemoetkoming voor 2022 naar alle waarschijnlijkheid in 2023 wordt toegekend en de tegemoetkoming voor 2023 in 2024 wordt toegekend. De definitieve tegemoetkoming zal uiteindelijk leiden tot een financieel voordeel wat verwerkt wordt in de p&c producten op het moment dat duidelijk is wat de definitieve schade en tegemoetkoming is.

Treasury (Neutraal € 0)

Sinds het opstellen van de Begroting 2023 zijn er in het najaar van 2022 twee leningen van € 5 miljoen aangetrokken en is begin 2023 een lening van de v.v. Sliedrecht overgenomen (€ 1,3 miljoen). Dit betrof een lening die de voetbal (met een garantstelling van de gemeente) had aangetrokken in 2016 ter financiering van de plannen zoals die op dat moment bestonden. Zoals bekend worden deze plannen niet uitgevoerd, maar wordt nu gewerkt aan realisatie van Sliedrecht Buiten.

De rentelasten van deze leningen worden in deze Tussenrapportage verwerkt. De leningen zijn sneller aangetrokken dan in de Begroting 2023 werd aangenomen. Daardoor ontstaan er eerder rentelasten. Tegenover deze lasten staan echter ook rentebaten (€ 280.000), omdat met de stijgende rente ook over kassaldi rente wordt ontvangen. Hoewel de exacte rentebaat per dag wordt gerealiseerd (afhankelijk van de omvang van de kas en rente) is de verwachting dat het product Treasury binnen de begroting kan worden gerealiseerd.

Middelen Rijk Wet open overheid (Neutraal € 117.000 in 2023, € 131.000 in 2024, daarna structureel € 147.000)

Zie toelichting programma 4.

Extra inzet BOA's (Neutraal € 33.000)

Zie toelichting programma 1.

Reserve mutaties

Onttrekking reserve Koers 2030 (Neutraal € 0)

Met de wijziging wordt € 125.000 onttrekking uit de reserve Koers 2030 verschoven van Algemene Dekkingsmiddelen naar het programma Ruimte. Daarnaast wordt € 1,8 miljoen vanuit de algemene reserve gestort in de reserve Koers 2030. Dit conform de toelichting op de vorming van de reserve Koers 2030 bij de Begroting 2023. Deze handeling had administratief nog geen plaats gekregen in de begroting.

4

FINANCIEEL

4.1 Recapitulatieoverzicht programma's

Onderstaande tabel geeft een samenvatting weer van het effect van de financiële mutaties uit de diverse programma's.

Programma	Begroot 2023 voor 1e turap		Wijziging 1e turap		Begroot na 1e turap 2023	
Programma 1 Samenleving						
Lasten	N	41.095	N	6.582	N	47.677
Baten	V	8.598	V	5.861	V	14.458
Toevoeging in reserve		-		-		-
Onttrekking aan reserve		-		-		-
Geraamd resultaat programma 1	N	32.497	N	722	N	33.219
Programma 2 Economie, onderwijs, sport en cultuur						
Lasten	N	8.956	N	377	N	9.333
Baten	V	2.518	V	281	V	2.799
Toevoeging in reserve		-		-		-
Onttrekking aan reserve		-		-		-
Geraamd resultaat programma 2	N	6.438	N	96	N	6.535
Programma 3: Ruimte						
Lasten	N	18.005	N	1.653	N	19.658
Baten	V	13.414	V	859	V	14.273
Toevoeging in reserve		-	N	1.800	N	1.800
Onttrekking aan reserve		-	V	125	V	125
Geraamd resultaat programma 3	N	4.591	N	2.469	N	7.060
Programma 4: Bestuur en organisatie						
Lasten	N	13.185	N	1.232	N	14.416
Baten	V	954		-	V	954
Toevoeging in reserve		-		-		-
Onttrekking aan reserve		-		-		-
Geraamd resultaat programma 4	N	12.231	N	1.232	N	13.463
Programma 5 Financiën van Sliedrecht						
Lasten	N	3.066	V	1.922	N	1.144
Baten	V	58.900	V	465	V	59.365
Toevoeging in reserve		-		-		-
Onttrekking aan reserve		-	V	1.675	V	1.675
Geraamd resultaat programma 5	V	55.834	V	4.062	V	59.896
Saldo van de programma's voor bestemming	V	76	N	456	N	380
Mutaties in reserves		-		-		-
Saldo van de programma's na bestemming	V	76	N	456	N	380

4.2 Meerjarenperspectief

Onderstaande tabel geeft de structurele doorwerking in het meerjarenperspectief weer van de financiële mutaties uit de diverse programma's.

		2024		2025		2026		2027
Programma 1 Samenleving	N	708	N	735	N	735	N	735
Programma 2 Economie, onderwijs, sport en cultuur	V	404	V	446	V	446	V	446
Programma 3 Ruimte	N	253	N	253	N	224	N	224
Programma 4 Bestuur en organisatie	N	225	N	241	N	241	N	241
Programma 5 Financiën van Sliedrecht	V	269	V	285	V	285	V	285
Mutaties exploitatie	N	514	N	499	N	469	N	469

		2024		2025		2026		2027
Programma 1 Samenleving		0		0		0		0
Programma 2 Economie, onderwijs, sport en cultuur		0		0		0		0
Programma 3 Ruimte	V	125		0		0		0
Programma 4 Bestuur en organisatie		0		0		0		0
Programma 5 Financiën van Sliedrecht	N	125		0		0	V	700
Reservemutaties		0		0		0	V	700

Onderstaand een overzicht van de structurele mutaties per programma. Bovenstaande tabel bevat budgetneutrale mutaties tussen programma's. Onderstaande cijfers wijken hierdoor per programma af.

Programma 1		2024		2025		2026		2027
Huisvesting Drechtwerk Sliedrecht	N	60	N	60	N	60	N	60
Totaal mutaties programma 1	N	60	N	60	N	60	N	60
Programma 2								
Leerlingenvervoer	N	244	N	229	N	229	N	229
Totaal mutaties programma 2	N	244	N	229	N	229	N	229
Programma 3								
Prijsstijgingen onderhoudskosten van de openbare ruimte (Groen etc.)	N	173	N	173	N	173	N	173
Advieskosten tbv ontwikkeling beleid verkeer, vervoer en mobiliteit	N	30	N	30	N	30	N	30
Toezicht verplicht energielabel C voor kantoren (2023-2025)	N	29	N	29		0		0
Toename verg. beheer wegen binnen gemeentegrenzen door Waterschap	N	27	N	27	N	27	N	27
Toename te ontvangen verg. beheer openbare verlichting van Waterschap	V	6	V	6	V	6	V	6
Totaal mutaties programma 3	N	253	N	253	N	224	N	224
Programma 4								
Wachtgeldverplichting	N	50	N	50	N	50	N	50
Prijsstijgingen onderhoudskosten van de bedrijfswagens BOR	N	44	N	44	N	44	N	44
Totaal mutaties programma 4	N	94	N	94	N	94	N	94
Programma 5								
Correctie OZB-opbrengst	V	138	V	138	V	138	V	138
Totaal mutaties programma 5	V	138	V	138	V	138	V	138
Totaal mutaties exploitatie	N	514	N	499	N	469	N	469